

MAAHMAAHYADII

Dulucda Kitaabka

- 1** ¹ Kuwanu waa
maahmaahyadii
Sulaymaan ina Daa'uud
oo ahaa boqorkii reer
Binu Israa'iil,
² Wuxuu u qoray si loo ogaado
xigmadda iyo edbinta,
Oo loo garto erayada
waxgarashada,
³ In la helo edbinta ku saabsan
xigmadda,
Iyo yaqnimada iyo garta iyo
caaddilnimada;
⁴ Si miyir loo siiyo
garaadlaawaha,
Oo aqoon iyo digtoonaanna
loo yeelo ninka
dhallinyarada ah.
⁵ Ninkii caqli lahu wuu maqli
doonaa, oo wuxuu
korodhsan doonaa
waxbarasho,
Oo ninkii garaad lahuna wuxuu
qabsan doonaa talada
wanaagsan,
⁶ Si lagu garto maahmaahda,
iyo micnaynta,
Iyo hadallada kuwa caqliga leh
iyo xujooyinkooda.
⁷ Waxaa aqoonta ugu
horreeya Rabbiga
ka cabsashadiisa;

Laakiinse nacasyadu waxay
quudhsadaan xigmadda
iyo edbinta.

Guubaabinta Xigmadda

Ka-digidda Soo Jiidashada Xun

- ⁸ Wiilkaygiiyow, edbinta
aabbahaa maqal,
Oo amarka hooyadaana ha ka
tegin,
⁹ Waayo, waxay madaxaaga
u noqon doonaan wax
sharraxsan,
Oo waxay kuu noqon doonaan
silsilado qoorta kuu
sudhan.
¹⁰ Wiilkaygiiyow, haddii
dembilayaal ku
sasabtaan,
Ha oggolaan.
¹¹ Hadday kugu yidhaahdaan,
Na soo raac,
Aan gaadno inaynu dhiig
daadinno,
Oo aynu sababla'aan kuwa aan
eedda lahayn si qarsoon
ugu dhuumanno;
¹² Oo iyagoo nool aynu u liqno
sida qabriga oo kale,
Dhammaantoodna aan juq
siinno sida kuwa
yamayska ku dhaca;

¹³ Waxaynu heli doonnaa maal
 qaali ah oo cayn kasta
 ah,
 Oo guryaheennana waxaynu ka
 buuxsan doonnaa booli;
¹⁴ Nasiibkaaga iskula kaaya soo
 dar,
 Oo kulligeenna aynu kiishad
 qudha wada lahaanno;
¹⁵ Wiilkaygiiyow, iyaga jidka ha
 la marin;
 Oo cagtaadana wadiiqadooda
 dib uga jooji;
¹⁶ Waayo, cagahoodu waxay u
 ordaan shar,
 Oo waxay u degdegaan inay
 dhiig daadiyaan.
¹⁷ Waayo, waa waxtarla'aan
 dabinka loo dhigaa
 Iyadoo ay shimbirtu u jeeddo;
¹⁸ Iyagu waxay u gaadaan si
 dhiiggooda loo daadiyo,
 Oo waxay si qarsoon ugu
 dhuuntaan si naftooda
 looga qaado.
¹⁹ Sidaas oo kalay yihiin jidadka
 mid kasta oo faa'iido u
 hunguri weyn,
 Oo nafta ka qaada kuwa leh.

Dhiirrigelinta
Xigmad-Qaashada

²⁰ Xigmaddu aad bay uga
 qaylisaa jidka;
 Oo codkeedana waxay kor uga
 qaaddaa bannaanka;
²¹ Waxay ka qaylisaa meesha
 suuqa ugu weyn;

Oo iridda magaalada laga soo
 galo
 Ayay erayadeeda kaga
 hadashaa, iyadoo
 leh,
²² Kuwiinna
 garaadlaawayaasha
 ahow, ilaa goormaad
 garaadla'aanta sii
 jeclaanaysaan?
 Oo kuwa wax quudhsadaana,
 ilaa goormay
 quudhsashadooda
 ku sii farxayaan?
 Nacasyaduna, ilaa
 goormay aqoonta
 sii necbaanayaan?
²³ Canaantayda u soo noqda;
 Bal eega, anigu waxaan idinku
 shubi doonaa ruuxayga,
 Oo waxaan idin ogeysiin
 doonaa erayadayda.
²⁴ Anigu waan idiin yeedhay,
 laakiinse waad i
 diiddeen;
 Oo anigu gacantaydaan soo
 fidiyey, oo ninnana dan
 kama yeelan;
²⁵ Laakiinse idinku taladaydii
 oo dhan waad
 fududaysateen,
 Oo canaantaydiina ma aydin
 doonaynin;
²⁶ Sidaas daraaddeed aniguna
 waan idinku qosli
 doonaa markay belaayo
 idinku dhacdo;

Waanan idinku majaanjiloon
doonaa markay cabsiyu
idinku soo degto;
²⁷ Markay cabsidiinnu u
timaado sida duufaan
oo kale,
Oo belaayadiinnuna u timaado
sida dabayl cirwareen
ah;
Oo dhibaato iyo cidhiidhi idinku
yimaadaan.
²⁸ Markaasay ii yeedhan
doonaan, laakiinse
anigu uma aan jawaabi
doono;
Oo horay ii doondooni
doonaan, laakiinse ima
ay heli doonaan;
²⁹ Waayo, waxay nebcaadeen
aqoonta,
Oo Rabbiga ka cabsashadiisana
ma ay dooran;
³⁰ Iyagu taladaydii innaba ma
ay doonaynin;
Oo canaantaydii oo dhanna
way quudhsadeen;
³¹ Haddaba iyagu waxay cuni
doonaan midhihi
jidkooda,
Oo waxay ka dhergi doonaan
taladoodii.
³² Waayo, garaadlaawayaasha
dibunoqoshadooda ayaa
iyaga dili doonta,
Oo nacasyadana waxaa
baabbi'in doonta
barwaaqadooda.

³³ Laakiinse ku alla kii aniga i
maqlaa, ammaan buu u
fadhiyi doonaa,
Wuuna xasilloonaan doonaa,
isagoo aan shar ka
cabsanaynin.

Faa'iidada Xigmadda

2 ¹ Wiilkaygiiyow, haddaad
erayadayda aqbashid,
Oo aad amarradayda
qalbigaaga ku haysatid,
² Si aad dhegta xigmadda ugu
dhigtid,
Oo aad qalbigaagana
waxgarashada ugu
qabatid;
³ Haddaad wax-kala-garashada
ka daba qaylisid,
Oo aad codkaaga
waxgarashada kor
ugu qaaddid;
⁴ Haddaad iyada u raadisiid sida
lacagta oo kale,
Oo aad u doondoontid sida
maal qarsoon,
⁵ Markaas waxaad garan
doontaa Rabbiga ka
cabsashadiisa,
Oo waxaad heli doontaa
aqoonta Ilaah.
⁶ Waayo, Rabbigu isagaa bixiya
xigmadda,
Oo afkiisa waxaa ka soo
baxa aqoonta iyo
waxgarashada.
⁷ Isagu kuwa xaqa ah xigmad
buu u kaydiyaa,

Oo kuwa daacadnimada
u socdana waa u
gaashaan.

⁸ Isagu wuxuu dhawraa
waddooyinka garta,
Oo wuxuu xannaaneeyaa jidka
quduusiintiisa.

⁹ Markaasaad garan doontaa
xaqnimada, iyo garta,
Iyo caaddilnimada, iyo jid kasta
oo wanaagsan.

¹⁰ Waayo, waxaa qalbigaaga
soo geli doonta
xigmadda,
Oo aqoontuna waxay ka farxin
doontaa naftaada;

¹¹ Digtoonaanta baa ku
xanaanayn doonta,
Oo waxaa ku dhawri doonta
waxgarashada,

¹² Si lagaaga samatabbixiyo
jidka kan sharka ah,
Iyo dadka waxyaalaha
qalloocan ku hadla,

¹³ Oo qummanaanta
waddooyinkeeda ka
taga,
Si ay jidadka gudcurka ugu
socdaan,

¹⁴ Oo ay ku reyreeyaan inay
xumaan falaan,
Oo ay qalloocnaanta kan
sharkaa ku farxaan;

¹⁵ Oo jidadkoodu maroorsan
yihiin,
Oo waddooyinkooduna
qalloocan yihiin,

¹⁶ In lagaa samatabbixiyo
naagta qalaad,

Xataa naagta qalaad oo
hadalladeeda kugu
sasabata,

¹⁷ Taasoo ka tagta horseedkii
yaraanteeda,
Oo illowda axdigii Ilaaheeda;

¹⁸ Waayo, gurigeedu wuxuu ku
foororaa dhimasho,
Oo waddooyinkeeduna waxay
ku dhaadhacaan kuwii
dhintay.

¹⁹ Kuwa iyada u gala midkoodna
sooma noqdo,
Oo waddooyinka noloshana
ma ay helaan.

²⁰ Waa inaad ku socotid jidka
dadka wanaagsan,
Oo aad dhawrtid waddooyinka
kuwa xaqa ah.

²¹ Waayo, kuwa qummanu
dhulkay fadhiyi
doonaan,
Oo kuwa kaamilka ahuna way
sii joogi doonaan.

²² Laakiinse kuwa sharkaa
waa laga gooyin doonaa
dhulka,
Oo khaayinnadana waa laga
rujin doonaa.

Faa'iidada Kale Ee Xigmadda

3 ¹ Wiilkaygiyow,
waxbariddayda ha
illoobin,
Laakiin qalbigaagu
amarradayda ha
hayo,

² Waayo, iyagu waxay kuu
kordhin doonaan

Maalmo badan iyo cimri dheer
iyo nabad.

³ Naxariista iyo runtu yaanay
kaa tegin,

Iyaga qoorta ku xidh,
Oo looxa qalbigaaga ku qor,

⁴ Sidaasaad Ilaah iyo dadka
hortooda

Nicmo iyo sharaf uga heli
doontaa.

⁵ Qalbigaaga dhammaantii
Rabbiga ku aamin,
Oo waxgarashadaadana ha isku
hallayn.

⁶ Jidadkaaga oo dhan isaga ku
qiro,

Oo isna waddooyinkaaguu
toosin doonaa.

⁷ Ha isla weynaan;
Rabbiga ka cabso; oo sharka ka
fogow.

⁸ Taasu waxay xundhurtaada
u noqon doontaa
caafimaad,

Oo lafahaagana waxay u noqon
doontaa dhuux.

⁹ Rabbiga ku murwee
maalkaaga

Iyo midhaha ugu horreeya
waxa kuu kordha oo
dhan;

¹⁰ Sidaasay maqsinnadaadu
barwaaqo uga buuxsami
doonaan,

Macsarooyinkaaguna waxay
la buuxdhaafi doonaan
khamri cusub.

¹¹ Wiilkaygiiyow, Rabbiga
edbintiisa ha quudhsan,

Oo canaantiisana ha ka daalin,
¹² Waayo, Rabbigu ninkuu jecel
yahay wuu canaantaa
Sida aabbe u canaanto wiilkii
uu ku faraxsan yahay.

¹³ Waxaa barakaysan ninkii
xigmadda hela,
Iyo ninkii waxgarashada
mulkiya.

¹⁴ Waayo,
baayacmushtarigeedu
waa ka sii wanaagsan
yahay baayacmushtariga
lacagta,

Oo faa'iidadeeduna waa ka
sii wanaagsan tahay
dahabka saafiga ah.

¹⁵ Way ka sii qaalisan tahay
luulka,

Oo waxaad jeclaan kartid oo
dhanna iyada lalama
simo.

¹⁶ Gacanteeda midig waxaa ku
jira cimri dheeri;
Gacanteeda bidixna waxaa
ku jira hodonnimo iyo
sharaf.

¹⁷ Jidadkeedu waa jidad
farxadeed,
Oo waddooyinkeeda oo
dhammuna waa nabad.

¹⁸ Kuwii iyada qabsada waxay u
tahay geed nololeed;
Oo waxaa barakaysan ku alla kii
iyada xajista.

¹⁹ Rabbigu wuxuu dhulka ku
aasaasay xigmadda,
Oo samooyinkana wuxuu ku
dhisay waxgarashada.

- ²⁰ Aqoontiisa ayaa moolalku ku dillaaceen,
Oo cirkuna wuxuu soo daadiyaa sayax.
- ²¹ Wiilkaygiiyow, waxyaalahanu yaanay indhahaaga ka tegin.
Xigmadda iyo digtoonaanta xajiso.
- ²² Sidaasay naftaada nolol ugu noqon doonaan,
Qoortaadana nimco.
- ²³ Markaasaad jidkaaga ammaan ku mari doontaa,
Oo cagtaaduna ma turunturoon doonto.
- ²⁴ Markaad jiihsatidna ma cabsan doontid;
Haah, waad jiifsan doontaa, oo hurdadaaduna way kuu macaanaan doontaa.
- ²⁵ Ha ka baqin cabsi kedis ah, Iyo baabbi'inta kuwa sharka leh toona markii ay timaado.
- ²⁶ Waayo, Rabbigu wuxuu kuu ahaan doonaa Kan aad ku kalsoonaan karto.
Oo cagtaadana wuu dhawri doonaa si aan loo qabsan.
- ²⁷ Wanaag ha u diidin kuwa uu ku habboon yahay in loo sameeyo,
Markaad awood u leedahay inaad u samayso.
- ²⁸ Deriskaaga ha ku odhan, Tag oo soo noqo,

- Berri baan ku siin doonaaye, Haddii aad markaas haysid.
- ²⁹ Deriskaaga innaba xumaan ha u fikirin,
Maxaa yeelay, isagu nabadgelyo buu kuu ag fadihyaa.
- ³⁰ Ninna sababla'aan ha kula diririn,
Haddaanu xumaan kugu samayn.
- ³¹ Ha ka hinaasin nin dadka dulmiya,
Oo jidadkiisana midnaba ha dooran.
- ³² Maxaa yeelay, kuwa qalloocanu waa u karaahiyo Rabbiga,
Laakiinse wuxuu sir la leeyahay kuwa qumman.
- ³³ Rabbigu wuxuu inkaaraa guriga kii shar leh,
Laakiinse rugta kuwa xaqa ah wuu barakeeyaa.
- ³⁴ Hubaal kuwa wax quudhsada ayuu isagu quudhsadaa,
Kuwa is-hoosaysiiyase nicmuu siiyaa.
- ³⁵ Kuwa xigmadda leh waxay dhaxli doonaan sharaf,
Laakiinse nacasyadu waxay u dallici doonaan ceeb.

Xigmaddu Waa Sarraysaa

- 4** ¹ Wiilashoy, aabbe edbintiisa maqla,
Oo u jeesta inaad wax garataan.
- ² Waayo, anigu waxaan idin siiyaa tacliin wanaagsan,

Haddaba cilmigayga ha ka
tegina.

³ Waayo, aniguba waxaan
aabbahay u ahaa wiil,
Oo mid yar oo bacbac ah oo
madi ah ayaan u ahaa
hooyaday.

⁴ Isagu wax buu i baray, oo
wuxuu igu yidhi,
Qalbigaagu erayadayda ha
xajisto;
Amarradaydana dhawr, oo
waad noolaan doontaa.

⁵ Xigmadda doono,
waxgarashadana
doono;
Hana illoobin, oo erayada
afkaygana dib ha uga
noqon.

⁶ Xigmadda ha ka tegin, oo way
ku nabad gelin doontaa.
Jeclow, oo way ku dhawri
doontaa.

⁷ Xigmaddu wax walbay ugu
horraysaa, sidaas
daraaddeed xigmadda
doono;

Wax kastoo aad hesho weliba
waxgarasho doono.

⁸ Iyada sarraysii, oo iyana way
ku dallicin doontaa;
Oo sharaf bay kuu yeeli
doontaa markaad iyada
isku duubtid.

⁹ Iyadu waxay madaxaaga siin
doontaa wax sharraxsan,
Oo waxayna kuu yeeli doontaa
taaj quruxsan.

¹⁰ Wiilkaygiyow, maqal oo
hadalladayda aqbal.

Oo sannadaha cimrigaaguna
way badnaan doonaan.

¹¹ Anigu waxaan ku baray jidkii
xigmadda;
Oo waxaan kugu hoggaamiyey
waddooyinkii
qummanaanta.

¹² Markii aad socotid
tallaabooyinkaagu
cidhiidhi ma noqon
doonaan,

Oo haddaad oroddidna ma
turunturoon doontid.

¹³ Edbinta xajiso, oo ha iska sii
deyn;

Hayso, waayo, iyadu waa
noloshada,

¹⁴ Waddada kuwa sharka leh
ha gelin,

Oo jidka xumaanfalayaashana
ha qaadin.

¹⁵ Ka leexo, hana marin,
Ka noqo oo hareer ka mar.

¹⁶ Waayo, iyagu ma seexdaan
haddaanay xumaan
falin,

Oo hurdadoodana waa laga
qaadaa iyagoo cid kufiya
mooyaane.

¹⁷ Waayo, iyagu waxay cunaan
kibistii sharnimada,
Oo waxay cabbaan khamrigii
dulmiga.

¹⁸ Laakiinse waddada kuwa
xaqa ahu waa sida
iftiinka waaberiga oo
kale,

Kaas oo hadba soo kordha ilaa
uu noqdo maalin cad.

¹⁹ Jidka kuwa sharka lahuna
waa sida gudcurka oo
kale.

Oo iyagu garan maayaan waxay
ku turunturoodaan.

²⁰ Wiilkaygiiyow, erayadayda
dhegayso,

Oo hadalladaydana dhegta u
dhig.

²¹ Indhahaaga hortooda yaanay
ka fogaan,

Oo qalbigaaga dhexdiisa ku
hayso,

²² Waayo, iyagu waa u nolol
kuwa hela,

Oo jidhkooda oo dhanna waa u
caafimaad.

²³ Digtoonaa qalbigaaga u
dhawr,

Waayo, isagay noloshu ka soo
baxdaaye.

²⁴ Af qalloocan iska saar,
Oo bushimo maroorsanna iska
fogee.

²⁵ Indhahaagu qummaati wax
ha u fiiriyeen,

Oo indhahaaga daboolkooduna
si toosan hortaada ha u
eegeen.

²⁶ Waddada cagahaaga aad ugu
fiirso,

Oo jidadkaaga oo dhammuna
ha toosnaadeen.

²⁷ Xagga midigta iyo xagga
bidixda toona ha u
leexan,

Oo cagtaadana xumaanta ka
fogee.

Digniin Ka Gees Ah Gogoldhaafka

5 ¹ Wiilkaygiiyow, xigmaddayda
dhegayso,

Oo waxgarashadaydana dhegta
u dhig;

² Si aad digtoonaa u dhawrtid,
Oo ay bushimahaaguna aqoon
u xejiyaan.

³ Waayo, naagta qalaad
bushimaheedu waxay
daadiyaan malab,

Oo afkeeduna saliid buu ka sii
macaan yahay,

⁴ Laakiinse aakhirkeedu wuxuu
u qadhaadh yahay sida
geed dacareed oo kale,

Wuuna af badan yahay sida
seef laba af leh.

⁵ Cagaheedu dhimashay ku
dhaadhacaan,
Oo tallaabooyinkeeduna waxay
u jeedaan xagga She'ool,

⁶ Waddada nolosha iyadu aad
uguma fiirsato.

Jidadkeedu waa leexleexdaan,
oo garan kari maysid,

⁷ Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla,

Oo erayada afkayga ha ka
tegina.

⁸ Jidkaaga ka fogee iyada,
Oo albaabka gurigeeda ha u
dhowaan,

⁹ Si aanad sharaftaada kuwa
kale u siin,

Oo aanad sannadahaaga kuwa
caloosha adag u siin,
¹⁰ Si aan shisheeyayaal
maalkaaga uga dhergin;
 Oo aanay wixii aad u
hawshootay guri
ajnabi u gelin,
¹¹ Si aanad ugu dambaysta u
barooran,
 Markay hilibkaaga iyo
jidhkaaguba
baabba'aan,
¹² Oo aad tidhaahdaan, Sidee
baan edbin u nebcaaday,
 Oo qalbigayguna canaantii u
quudhsaday!
¹³ Codkii macallimiintaydii ma
aan addeecin,
 Oo dhegtana uma aan dhigin
kuwii wax i baray!
¹⁴ Anigu waxaan u dhowaa
inaan shar kasta falo
Anigoo ku dhex jira shirka iyo
ururka.
¹⁵ Berkeddaada biyo ka cab,
 Oo ceelkaagana biyo qulqulaya
ka cab.
¹⁶ Ma hagaag baa in ilahaagu
dibadda u daataan.
 Oo ay durdurraduna dariiqyada
maraan?
¹⁷ Iyagu ha ahaadeen kuwaaga
oo keliya,
 Oo yaanay u ahaan
shisheeyayaal adiga
kula jira.
¹⁸ Ishaadu ha barakaysnaato,

Oo naagtaadii aad yaraanta
ku guursatay ku
faraxsanow.
¹⁹ Iyadu ha kuu ahaato sida
deerada jacaylka
badan iyo sida cawsha
quruxsan,
 Goor walbana naasaheedu ha
ku deeqeen
 Oo had iyo goorna jacaylkeeda
ku faraxsanow.
²⁰ Haddaba wiilkaygiyow, bal
maxaad naag qalaad ugu
faraxsanaanaysaa,
 Maxaadse naag shisheeye
ah naasaheeda u
qabsanaysaa?
²¹ Waayo, jidadka dadku waxay
hor yaalliin indhaha
Rabbiga
 Oo isagaa fiiriya
waddooyinkiisa oo
dhan.
²² Kan sharka leh waxaa qabsan
doonta xumaantiisa,
 Oo waxaa isaga lagu soo
xidhi doonaa xadhkaha
dembigiisa.
²³ Wuxuu u dhiman doonaa
edbinla'aanta,
 Oo isagu wuxuu ku dhex amban
doonaa badnaanta
nacasnimadiisa.

Digniin Ku Saabsan Nacasnimada

6¹ Wiilkaygiyow, haddaad
deriskaaga dammiin u
noqotid,

Ama haddaad shisheeye
 gacanta dhaar ugu
 dhiibtid,
² Markaas waxaa lagugu dabay
 erayada afkaaga,
 Oo waxaa lagugu qabtay
 erayada afkaaga.
³ Haddaba, wiilkaygiyow, bal
 waxan samee oo isa
 samatabbixi,
 Waayo, gacantii deriskaagii
 waad gashay;
 U tag, oo is-hoosaysii, oo
 deriskaaga bari.
⁴ Indhahaaga hurdo ha isugu
 keenin,
 Oo indhahaaga daboolkoodana
 lulo ha isugu qaban.
⁵ Isu samatabbixi sida cawl
 gacanta ugaadhsadaha
 uga baxsato,
 Iyo sida shimbir gacanta
 shimbirdabaha uga
 baxsato.
⁶ Kaaga caajiska ahow, bal
 qudhaanjada u tag,
 Oo bal jidadkeeda u fiirso oo
 caqli yeelo,
⁷ Iyadoo aan lahayn
 madaxweyne,
 Sirkaal iyo taliye toona,
⁸ Ayay guga cuntadeeda soo
 diyaarsataa,
 Oo quudkeedana waxay soo
 urursataa wakhtiga
 beeraha la goosto.
⁹ Haddaba kaaga caajiska
 ahow, ilaa goormaad
 hurdaysaa?

Goormaadse hurdadaada ka
 toosaysaa?
¹⁰ Weliba, in yar baad seexataa,
 in yar baad lulootaa,
 Oo in yar baad gacmaha hurdo
 aawadeed u laabataa,
¹¹ Hadda caydhinimadaadu
 waxay u iman doontaa
 sida mid dad dhaca,
 Oo baahidaaduna waxay u
 iman doontaa sida nin
 hub wata.
¹² Qofkii waxmatare ah, iyo
 ninkii sharrow ahuba,
 Wuxuu ku socdaa af qalloocan;
¹³ Indhihiisuu ku baaqaa, oo
 cagihisuu ku hadlaa,
 Oo faruhuu wax ku baraa;
¹⁴ Qalbigiisa qalloocnaan baa
 ku jirta, had iyo goorna
 wuxuu ku fikiraa shar,
 Oo wuxuu beeraa muran.
¹⁵ Haddaba sidaas daraaddeed
 masiibadiisu degdeg bay
 u iman doontaa,
 Oo dhaqso buu u jabi doonaa,
 dawona ma leh.
¹⁶ Waxaa jira lix waxyaalood oo
 uu Rabbigu neceb yahay,
 Haah, toddoba ayaa naftiisu
 aad u karahdaa,
¹⁷ Waana indho kibir badan,
 carrab been sheega,
 Iyo gacmo dhiig aan eed lahayn
 daadiya,
¹⁸ Qalbi male shar ah hindisa,
 Iyo cago xumaan ku degdega,
¹⁹ Markhaati been ah oo been
 sheega,

Iyo kii muran dad walaalo ah ku
dhex beera.

Digniin Ku Saabsan Sinada

- ²⁰ Wiilkaygiiyow, qaynuunka
aabbahaa xaji,
Oo amarka hooyadaana ha ka
tegin.
- ²¹ Had iyo goorba qalbiga ku
sido,
Oo qoortana ku xidho.
- ²² Markaad socotid wuu ku
hoggaamin doonaa,
Oo markaad seexatidna wuu ku
dhawri doonaa,
Markaad toostidna wuu kula
hadli doonaa.
- ²³ Waayo, qaynuunku waa
laambad, amarkuna waa
iftiin,
Oo canaanashada edbintuna
waa jidkii nolosha,
- ²⁴ Inay kaa dhawraan naagta
sharka ah,
Iyo sasabashada carrabka
naagta qalaad.
- ²⁵ Quruxdeeda qalbigaaga ha
ka damcin,
Oo yaanay indhaheeda
daboolkooda kugu
sasaban.
- ²⁶ Waayo, naag dhillo ah
aawadeed waxaa nin la
gaadh siiyaa go' kibis ah,
Oo dhilladuna waxay
ugaadhsataa nafta
qaaligaa.
- ²⁷ Miyuu nin laabta dab ku
qaadi karaa,

Iyadoo aan dharkiisu guban?

²⁸ Miyuu mid dhuxul kulul ku
kor socon karaa,

Iyadoo aan cagihisu guban?

²⁹ Haddaba sidaas oo kaluu
noqdaa kii naagta
deriskiisa u tagaa,

Oo ku alla kii iyada taabtaaba
ma taqsiir la'aan doono.

³⁰ Dadku tuug ma quudhsadaan
hadduu wax xado

Inuu naftiisa dhergiyo markuu
gaajoodo,

³¹ Laakiinse haddii isaga la
qabto waa inuu toddoba
jibbaar u magdhabaa,

Waa inuu ku bixiyaa waxa
gurigiisa yaal oo dhan.

³² Kii naag ka sinaystaa wuu
caqli daranyahay,

Oo kii sidaas yeelaa naftiisuu
halligaa.

³³ Oo wuxuu heli doonaa
dhaawacyo iyo
sharafdarro;

Oo ceebtiisana lama tirtiri
doono innaba.

³⁴ Waayo, hinaaso waa nin
cadhadiis.

Maalinta aarsashadana isagu
ma tudhi doono.

³⁵ Isagu innaba mag kaa qaadan
maayo, oo sinaba kuula
heshiin maayo,

In kastoo aad hadiyado badan
siisid.

*Digniin Ka Gees Ah
Naagta Gogoldhaafta*

7 ¹ Wiilkaygiyow, erayadayda xaji,
Oo amarradaydana xaggaaga ku kaydso.
² Amarradayda xaji aad noolaatide,
Oo sharcigaygana sida ishaada inankeeda u dhawr.
³ Farahaaga ku xidho,
Oo looxa qalbigaagana ku qoro.
⁴ Waxaad xigmadda ku tidhaahdaa, Adigu waxaad tahay walaashay,
Oo waxgarashadana waxaad ugu yeedhaa, saaxiibadday gacalisoy,
⁵ Si ay iyagu kaaga celiyaan naagta qalaad, Taasoo erayadeeda kugu sasabata.
⁶ Waayo, anigoo jooga daaqadda gurigayga Ayaan shabagga daaqadda wax ka fiiriyey,
⁷ Oo kuwa garaadka daran ayaan fiiriyey, oo waxaan barbaarrada ku dhex arkay
Nin dhallinyaraa oo aan innaba waxgarasho lahayn,
⁸ Isagoo maraya dariiqa xaafaddeeda u dhow,
Oo wuxuu raacay jidkii gurigeeda,

⁹ Oo waxay ahayd gabbaldhac oo makhribka ah, markii habeenkii madoobaanayay oo gudcur noqonayay.
¹⁰ Oo bal eeg, waxaa isagii ka hor timid naag Sidii dhillo u lebbisan, oo qalbigeedu khiyaano miidhan yahay.
¹¹ Iyadu waa rabshad badan tahay, waana caasiyad, Oo gurigeeda cag sooma dhigto.
¹² Mar dibadday joogtaa, marna dariiqyaday maraysaa,
Oo rukun kasta wax bay ku sugtaa.
¹³ Haddaba isagii way qabsatay, oo dhunkatay; Iyadoo aan wejigeedu xishood lahayn ayay waxay isagii ku tidhi,
¹⁴ Anigu waxaan hayaa allabaryo nabdeed, Oo maanta ayaan nidarradaydii bixiyey.
¹⁵ Haddaba waxaan u soo baxay inaan kula kulmo, Oo aan aad iyo aad wejigaaga u doondoono, waanan ku helay.
¹⁶ Sariirtaydii waxaan ku goglay durraaxado daabac leh, Iyo marooyin duntii Masar laga sameeyey.
¹⁷ Waxaan sariirtaydii ku cadariyey

Malmal iyo cuud iyo qorfe.

¹⁸ Kaalay, oo aan caashaq ka
dheregno ilaa aroorta,
Oo aynu jacayl ku
faraxsanaanno.

¹⁹ Waayo, ninkaygii guriga ma
joogo,

Oo meel fog buu u sodcaalay,

²⁰ Kiish lacag ahna wuu qaatay,
Oo wuxuu guriga ku soo noqon
doonaa markuu dayaxu
caddaado.

²¹ Hadalkeedii badnaa oo
macaanaa ayay isagii
isku yeelsiisay,

Oo waxay isagii ku qasabtay
faankii beenta ahaa oo
bushimeheeda.

²² Oo haddiiba iyadii buu daba
galay,

Sidii dibi loo wado in la
gowraco,

Ama sidii nacas loo wado in
silsilado lagu jebiyo,

²³ Jeer fallaadh beerka lagaga
wareemo,

Sida shimbiru dabinka degdeg
ku gasho,

Iyadoo aan ogayn in loo dhigay
si nafteeda loo qaado.

²⁴ Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla,

Oo erayada afkayga dhegaysta.

²⁵ Qalbigiinnu yaanu

jidadkeeda u leexan,

Oo waddooyinkeedana ha ku
dhex habaabina.

²⁶ Waayo, iyadu waxay
ridday kuwa badan oo
dhaawacan,

Sida xaqiiqada kuway laysay
aad bay u badan yihiin.

²⁷ Gurigeedu waa jidkii She'ool,
Oo wuxuu hoos ugu
dhaadhacaa
dhimashada
qolladaheeda.

Baaqii Xigmadda

8 ¹ Haddaba xigmaddu sow ma
dhawaaqin?

Waxgarashaduna codkeedii
sow kor uma qaadin?

² Waxay taagan tahay meelaha
sarreeya

Oo jidka agtiisa ah, meesha
waddooyinku ku
kulmaan.

³ Oo waxay ka qaylisaa irdaha
agtooda,

Meesha magaalada laga soo
galo,

Iyo meesha albaabbada laga
soo galoba.

⁴ Nimanyahow, idinkaan idiin
dhawaaqayaa,

Oo codkayguna wuxuu u
yeedhayaa binu-
aadmiga.

⁵ Garaadlaawayaashow, miyir
lahaada,

Nacasyadoy, waxgarasho
qalbiga ku haysta.

⁶ I maqla, waayo, waxaan
ku hadlayaa waxyaalo
wanaagsan,

Oo waxaan bushimaha u kala
qaadayaa waxyaalo
qumman.

⁷ Maxaa yeelay, afkaygu run
buu ku hadlayaa;
Oo bushimahayguna shar bay
karhaan.

⁸ Erayada afkayga oo dhammi
waa xaq,
Oo innaba wax qalloocan ama
maroorsan lagama helo.

⁹ Iyagu dhammaantood waa
u cad yihiin kii wax
garanaya,
Oo waana u qumman yihiin
kuwa aqoonta hela.

¹⁰ Edbintayda qaata, lacagse ha
qaadanina,
Oo aqoontana ka hor doorta
dahabka saafiga ah.

¹¹ Waayo, xigmaddu waa ka sii
wanaagsan tahay luulka,
Oo wax alla waxa la damci karo
oo dhanna iyada lalama
simi karo.

¹² Anigoo xigmad ahu, waxaan
la fadhiyaa miyir,
Oo waxaan helaa aqoon iyo
digtoonaan.

¹³ Rabbiga ka cabsashadiisu
waa in sharka la naco.
Kibirka, iyo madaxweynaanta,
iyo jidka sharka,
Iyo afka qalloocan ayaan anigu
necbahay.

¹⁴ Talo iyo xigmad anigaa iska
leh,
Oo waxaan ahay waxgarasho,
xoogna waan leeyahay.

¹⁵ Boqorradu gacantayday wax
ku xukumaan,
Oo amiirraduna amarkaygay
garta ku gooyaan.

¹⁶ Taliyayaasha iyo saraakiisha
iyo weliba xaakinnada
dunida oo dhammuna
Anigay wax iigu taliyaan.

¹⁷ Anigu kuwa i jecel waan
jeclahay,
Oo kuwa aad iyo aad ii
doonaana way i heli
doonaan.

¹⁸ Anigaa iska leh taajirnimo iyo
sharaf.
Iyo weliba maal raagaya iyo
xaqnimoba.

¹⁹ Midhahaygu way ka sii
wanaagsan yihiin dahab,
haah, oo xataa dahab
aad u wanaagsan way ka
sii wanaagsan yihiin,
Oo waxa ii kordhaana way ka sii
wanaagsan yihiin lacag
la doortay.

²⁰ Anigu waxaan ku socdaa
jidka xaqnimada,
Iyo waddooyinka garta
dhexdooda,

²¹ Si aan kuwa i jecel uga dhigo
inay maal dhaxlaan,
Oo aan khasnadahooda ugu
buuxiyo.

²² Rabbigu wuxuu i lahaan jiray
bilowgii jidkiisa
Iyo shuqulladiisii hore ka hor.

²³ Aniga aakhirada hore waa
lay taagay, waxaan jiray
bilowgii ugu horreeyey,

Ama intaan dunidu jirin ka hor.

²⁴ Anigu waxaan dhashay
intaan moolal jirin ka
hor,

Iyo intaanay jirin ilo biyo ka
buuxaan.

²⁵ Intaan la qotomin buuraha
Iyo kuraha ka hor ayaan anigu
dhashay,

²⁶ Intaanuu isagu samayn
dhulka iyo berrimmada,
Amase ciiddii dunida ugu
horraysay.

²⁷ Markuu samooyinka
hagaajiyey anigu waan
joogay,
Markuu xariijinta ku wareejiyey
moolka dushiisa,

²⁸ Markuu cirka sare taagay,
Markii ilaha moolku xoog
yeesheen,

²⁹ Markuu badda xad u yeelay
Si aan biyuhu amarkiisa ugu
xadgudbin,

Markuu aasaaskii dhulka
dhigay,

³⁰ Markaas anigu isagaan
dhinac joogay, anigoo ah
sidii hawlhoggaamiye,

Oo anigu maalin kasta
faraxiisaan ahaa,

Oo mar kasta hortiiisaan ku
rayrayn jiray;

³¹ Waxaan ku rayrayn jiray inta
dhulkiisa la degay,

Oo waxaan ku farxi jiray
binu-aadmiga.

³² Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla;

Waayo, waxaa barakaysan
kuwa jidadkayga xajiya.

³³ Edbinta dhegaysta, oo caqli
yeesha,

Oo ha diidina.

³⁴ Waxaa barakaysan ninka i
maqla,

Oo maalin kasta irdahayga igu
dhawra,

Oo albaabbadayda igu suga.

³⁵ Waayo, ku alla kii i helaa
wuxuu helaa nolol,

Oo Rabbiguna raalli buu ka
ahaan doonaa.

³⁶ Laakiinse kii igu dembaabaa
naftiisuu wax yeelaa,

Kuwa aniga i neceb oo
dhammu waxay jecel
yihiin dhimasho.

*Casuumaddii Xigmadda
Iyo Tii Nacasnimada*

9¹ Xigmaddu gurigeeday
dhisatay,

Toddobadeedii tiirna way
xaradhay.

² Neefafkeedii ayay qashay,
oo waxay isku dartay
khamrigeedii;

Miiskeediina way diyaarisay.

³ Oo gabdhaheedii
midiidinnada ahaa
ayay dirtay, oo waxay ka
qaylinaysaa

Magaalada meelaha ugu
sarreeya, iyadoo leh,

⁴ Ku alla kii garaaddaranu,
halkan ha u soo leexdo.

Oo kii waxgarasho u baahanna
waxay ku leedahay,
⁵ Kaalaya oo kibistayda wax ka
cuna,
 Oo khamriga aan isku darayna
wax ka cabba.
⁶ Garaadlaawayasho,
nacasnimada iska daaya,
oo noolaada,
 Oo jidka waxgarashadana
mara.
⁷ Kii mid wax quudhsada
toosiyaa, cay buu isu soo
jiidaa,
 Oo kii kan sharka leh
canaantana, ceeb
baa ku dhacda.
⁸ Mid wax quudhsada ha
canaanan, waaba intaas
oo uu ku necbaadaaye,
 Nin caqli leh canaano, oo isna
wuu ku jeclaan doonaa.
⁹ Nin caqli leh wax bar, oo isna
caqli wuu sii yeelan
doonaa.
 Nin xaq ah wax bar, oo isna
waxbarasho wuu sii
korodhsan doonaa.
¹⁰ Rabbiga in laga cabsado waa
xigmadda bilowgeeda,
 Oo Kan quduuska ah in la
aqoonsadona waa
waxgarasho.
¹¹ Waayo, maalmahaagu anigay
igu badan doonaan,
 Oo cimrigaaguna waa sii kordhi
doonaa.

¹² Haddaad caqli leedahay
naftaadaad caqli u
leedahay,
 Laakiinse haddaad
wax quudhsato,
adiga uun baa
waxquudhsashadaada
xambaaran doona.
¹³ Naagta nacasadda ah u waa
qaylo badan tahay,
lyadu way garaaddaran tahay,
oo waxba ma taqaan.
¹⁴ Waayo, waxay fadhiisataa
illinka gurigeeda,
 Oo kursi bay ku fadhiisataa
meelaha sarsare ee
magaalada,
¹⁵ Inay u yeedho kuwa jidka
maraya,
lyagoo jidadkooda iska sii
soconaya,
¹⁶ Ku alla kii garaaddaranu
halkan ha u soo leexdo,
 Oo kii waxgarasho u baahanna
waxay ku leedahay,
¹⁷ Biyo la soo xaday way
macaan yihiin.
 Oo cunto qarsoodi loo cunaana
wax bay ka farxisaa.
¹⁸ Laakiinse isagu garan maayo
in kuwii dhintay ay
halkaas joogaan,
 Iyo in martideedii ay She'ool
guntiisa ku jiraan.

Maahmaahyadii Sulaymaan

10 ¹ Maahmaahyadii
Sulaymaan.

Wiilka caqliga lahu aabbihiisuu
ka farxiyaa,

Laakiinse wiilka nacaska ahu
waa u caloolxumo
hooyadiis.

² Qasnadaha sharnimadu
faa'iido ma leh,

Laakiinse xaqnimada
ayaa dhimasho kaa
samatabbixisa.

³ Kii xaq ah naftiisu inay
gaajooto Rabbigu u
oggolaan maayo,

Laakiinse doonista kuwa sharka
leh ayuu ridaa.

⁴ Kii gacan caajis ah lahu wuu
caydhoobaa,

Laakiinse kuwa dadaala
gacantoodu hodan bay
ka dhigtaa.

⁵ Kii guga wax soo urursadaa
waa wiil caqli leh,

Laakiinse kii wakhtiga
beergooyaska seexdaa
waa wiil ceeb sameeya.

⁶ Barako waxay saaran tahay
kan xaqa ah madaxiisa,

Laakiinse kuwa sharka leh
afkooda dulmi baa
qariya.

⁷ Kan xaqa ah xusuustiisu
barako bay leedahay,

Laakiinse kuwa sharka leh
magacoodu waa qudhmi
doonaa.

⁸ Kii qalbiga caqli ku lahu
amarro buu aqbalaa,

Laakiinse kan bushimaha ka
nacaska ahu afgembi
buu u dhacaa.

⁹ Kii qummanaan ku socdaa
ammaan buu ku socdaa;

Laakiinse kii jidadkiisa
qalqalloociya waa
la ogaan doonaa.

¹⁰ Kii indhaha ku baaqaa murug
buu keenaa.

Laakiinse kan bushimaha ka
nacaska ahu afgembi
buu u dhacaa.

¹¹ Ninkii xaq ah afkiisu waa il
nololeed,

Laakiinse kuwa sharka leh
afkooda dulmi baa
qariya.

¹² Necbaantu waxay kicisaa
isqabashada,

Laakiinse jacaylku
xadgudubyada oo
dhan buu qariyaa.

¹³ Kii waxgarasho leh
bushimihiisa waxaa
laga helaa xigmad,

Laakiinse ushu waxay u taal
kan garaadka daran
dhabarkiisa.

¹⁴ Dadkii caqli lahu waxay
kaydsadaan aqoon,

Laakiinse nacaska afkiisu waa
baabba' dhow.

¹⁵ Ninkii hodan ah maalkiisu
waa u magaalo xoog leh,

Laakiinse masaakiinta
caydhnimadoodu
waa u baabba'.

- ¹⁶ Kuwa xaqa ah hawshoodu
waxay u waddaa nolol,
Laakiinse waxa kan sharka leh
u kordhaa, dembi bay u
sii kexeeyaan.
- ¹⁷ Kii edbinta xajistaa wuxuu ku
socdaa jidka nolosha,
Laakiinse kii canaanta diidaa
wuu qaldamaa.
- ¹⁸ Kii necbaanta qariyaa wuxuu
leeyahay bushimo been
badan,
Oo kii xanta ku hadlaana waa
nacas.
- ¹⁹ Hadal badan dembi lagama
waayo,
Laakiinse kii bushimihiisa
ceshaa caqli buu
leeyahay.
- ²⁰ Kii xaq ah carrabkiisu waa
sida lacag la doortay,
Laakiinse kuwa sharka leh
qalbigoodu waa qiimo
yar yahay.
- ²¹ Kii xaq ah bushimahiisu
waxay masruufaan kuwa
badan,
Laakiinse nacasyadu
waxgarashola'aantooda
ayay u dhintaan.
- ²² Rabbiga barakadiisu hodan
bay kaa dhigtaa,
Oo isna caloolxumo kuma daro.
- ²³ Nacasku inuu xumaan
sameeyo waa u sidii
cayaareed,
Laakiinse ninka garaadka lahu
xigmad buu leeyahay.

- ²⁴ Kii shar leh wuxuu ka
cabsado ayaa ku soo dul
degi doona,
Laakiinse kuwa xaqa ah waxay
doonayaan waa la siin
doonaa.
- ²⁵ Markii dabaysha cirwareenta
ahu dhaafto, ka sharka
leh mar dambe la arki
maayo,
Laakiinse kii xaq ahu waa
aasaas weligiis waaraya.
- ²⁶ Khalku siduu ilkaha u yahay,
iyo sida qiiqu indhaha u
yahay,
Ayaa kan caajiska ahu u yahay
kuwa isaga dirta.
- ²⁷ Rabbiga ka cabsashadiisu
cimrigay dheeraysaa,
Laakiinse kuwa sharka leh
cimrigoodu waa soo
gaaban doonaa.
- ²⁸ Kuwa xaqa ah rajadoodu waa
farxad,
Laakiinse kuwa sharka leh
filashadoodu way
baabbi'i doontaa.
- ²⁹ Rabbiga jidkiisu waa u qalcad
kuwa qumman;
Laakiinse xumaanfalayaasha
waa u baabba'.
- ³⁰ Kan xaqa ah weligiis la
dhaqaajin maayo,
Laakiinse kuwa sharka lahu
dhulka ma fadhiyi
doonaan.
- ³¹ Kan xaqa ah afkiisa waxaa ka
soo baxda xigmad,

Laakiinse carrabkii qalloocan
waa la gooyn doonaa.

³² Kan xaqa ah bushimahiisu
waxay yaqaaniin waxa la
aqbali karo,

Laakiinse kan sharka leh afkiisu
qallooc buu ku hadlaa.

11 ¹ Kafaddii khiyaano ah
Rabbigu aad buu u
karhaa,

Laakiinse dhagaxii miisaanka
oo xaq ah wuu ku farxaa.

² Markuu kibir yimaado, waxaa
timaada ceeb;

Laakiinse xigmaddu waxay
la jirtaa kuwa is-
hoosaysiia.

³ Kuwa gumman waxaa
kaxayn doonta
daacadnimadooda,

Laakiinse khaayinnada
qalloocnaantoodu
waa baabbi'in doontaa
iyaga.

⁴ Maalinta cadhada maal
faa'iido ma leh,

Laakiinse xaqnimada
ayaa dhimasho kaa
samatabbixisa.

⁵ Ninkii kaamil ah xaqnimadiisu
jidkiisay toosisaa,

Laakiinse kan sharka lahu
wuxuu ku kufi doonaa
sharkiisa.

⁶ Kuwa gumman
xaqnimadoodaa
samatabbixin doonta,

Laakiinse khaayinnada
waxaa qabsan doona
damacooda xun.

⁷ Nin shar lahu markuu dhinto,
wuxuu filanayay way
baabbi'i doontaa,

Oo xumaanfalayaasha
rajadooduna way
baabba'daa.

⁸ Kii xaq ah waxaa laga
samatabbixiyaa
dhibaato,

Oo meeshiisana waxaa
yimaada kii shar leh.

⁹ Labawejilahu afkiisuu
deriskiisa ku halligaa,

Laakiinse kan xaqa ahu aqoon
buu ku samatabbixi
doonaa.

¹⁰ Kuwa xaqa ahu markay
barwaaqoobaan,
magaaladu way
rayraysaa,

Laakiin kuwa sharka lahu
markay halligmaan farax
baa lagu dhawaaqaa.

¹¹ Kuwa gumman ducadooda
magaaladu sare bay ugu
kacdaa,

Laakiinse kuwa sharka leh
afkoodu magaaladuu
dumiyaa.

¹² Kii deriskiisa quudhsadaa
waa caqli daranyahay,
Laakiinse ninkii garaadka lahu
wuu iska aamusaa.

¹³ Kii sida mid xan badan u
warwareegaa wuxuu

daaha ka qaadaa
 waxyalo qarsoon,
 Laakiinse kii ruuxiisu aamin
 yahay xaalkuu qariyaa.
¹⁴ Markaanay talo jirin, dadku
 waa dhaca,
 Laakiinse taliyayaasha
 badnaantoodu waxay
 leedahay nabadgelyo.
¹⁵ Kii qof qalaad dammiintaa,
 xumaan buu ka helaa,
 Laakiinse kii dammiinashada
 necebu ammaan buu u
 fadhiyaa.
¹⁶ Naag nimcaysan sharaf bay
 haysataa,
 Oo niman xoog lahuna maal
 bay haystaan.
¹⁷ Ninkii naxariis badanu
 naftiisuu wanaag u
 sameeyaa,
 Laakiinse kii aan naxariis
 lahaynu jidhkiisuu
 dhibaa.
¹⁸ Kan sharka lahu wuxuu
 shaqaystaa mushahaaro
 khiyaano miidhan ah,
 Laakiinse kii xaqnimada beeraa
 wuxuu heli doonaa
 abaalgud la hubo.
¹⁹ Xaqnimadu waxay u kacdaa
 xagga nolosha,
 Sidaas oo kalena kii sharka
 raacaa wuxuu u raacaa
 dhimashadiisa.
²⁰ Kuwa qalbigoodu qalloocan
 yahay Rabbigu aad buu
 u karhaa;

Laakiinse kuwa jidkooda ku
 qumman wuu ku farxaa.
²¹ Waxaan aad idiinku
 xaqiijinayaa inaan kan
 sharka lahu taqsiirila'aan
 doonayn.
 Laakiinse farcanka kuwa xaqa
 ah waa la samatabbixin
 doonaa.
²² Naag qurux badan oo aan
 digtoonaan lahaynu
 Waa sida dahab gafuurka
 doofaarka ku jira.
²³ Kuwa xaqa ah waxay
 doonayaan wanaag
 keliya,
 Laakiinse kuwa sharka ah
 filashadoodu waa
 cadho.
²⁴ Waxaa jira mid wax
 firdhiya, oo haddana sii
 korodhsada;
 Oo waxaa jira mid ceshada
 wax ka sii badan in ku
 habboon, oo haddana sii
 caydhooba.
²⁵ Qofkii deeqsi ah baa la
 barwaaqaysiin doonaa,
 Oo kii wax waraabiyana, isna
 waa la waraabin doonaa.
²⁶ Kii hadhuudh ceshada, dadka
 ayaa habaari doona,
 Laakiinse kii iibiya, duco ayaa
 ku dhici doonta.
²⁷ Kii wanaag aad u doonaa
 wuxuu doonayaa
 raallinimo,
 Laakiinse kii xumaan doona,
 way u iman doontaa.

²⁸ Kii maalkiisa isku halleeyaa
 wuu dhici doonaa,
 Laakiinse kii xaq ahu wuxuu u
 barwaaqoobi doonaa
 sida caleen cagaar ah.
²⁹ Kii gurigiisa dhibaa dabayshu
 dhaxli doonaa,
 Oo nacaskuna wuxuu midiidin
 u ahaan doonaa kan
 qalbigiisu caqliga
 leeyahay.
³⁰ Kan xaqa ah midhihiisu waa
 geed nololeed,
 Oo kii nafa soo hanuuniyaana
 caqli buu leeyahay.
³¹ Bal eega, kan xaqa ahu
 abaalkiisuu dhulka ku
 heli doonaa,
 Haddaba immisa abaalgud oo
 ka sii badan bay heli
 doonaan kan sharka leh
 iyo dembiluhu.

12 ¹ Ku alla kii edbinta jecelu
 aqoon buu jecel yahay,
 Laakiinse kii canaanta necebu
 waa doqon.

² Rabbigu ninka wanaagsan
 raalli buu ka ahaan
 doonaa.
 Laakiinse khaayinka wuu
 xukumi doonaa.

³ Ninna shar kuma dhismi
 doono,
 Laakiinse kuwa xaqa ah
 xididkooda weligiis lama
 dhaqaajin doono.

⁴ Naagtii toolmoonu waxay
 ninkeeda u tahay taaj,

Laakiinse tii ceebalay ahu waa
 sida qudhun isaga lafaha
 kaga jira.

⁵ Kuwa xaqa ah fikirradoodu
 waa qumman yihiin,
 Laakiinse kuwa sharka
 leh taladoodu waa
 khiyaano.

⁶ Kuwa sharka leh erayadoodu
 waa gabbasho ay u
 gabbadaan si ay dhiig u
 daadiyaan,

Laakiinse kuwa qumman
 afkooda ayaa
 samatabbixin doona.

⁷ Kuwa sharka leh waa la
 afgembiyaa, oo mar
 dambena lama arki
 doono,

Laakiinse kuwa xaqa ah
 gurigoodu waa sii
 taagnaan doonaa.

⁸ Nin waxaa loogu bogi doonaa
 sida xigmaddiisu tahay,
 Laakiinse kii qalbigiisu
 qalloocan yahay waa la
 quudhsan doonaa.

⁹ Kii la fudaydsado oo midiidin
 lahu
 Waa ka wanaagsan yahay kii
 isweyneeya oo cunto u
 baahan.

¹⁰ Nin xaq ahu waa u tudhaa
 neefkiisa,
 Laakiinse kuwa sharka leh
 naxdintoodu waa
 naxariisla'aan oo keliya.

¹¹ Kii dhulkiisa beertaa cunto
 badan buu ka dhergi
 doonaa,

Laakiinse kii waxmatarayaal
 raacaa waa garaad
 daranyahay.

¹² Kan sharka lahu wuxuu
 damcaa dabinka
 xumaanfalayaasha,

Laakiinse xididka kuwa xaqa
 ahu midhuu dhalaa.

¹³ Kan sharka leh waxaa u
 dabin ah xadgudubka
 bushimihiisa,

Laakiinse kan xaqa ahu
 dhibaataada wuu ka bixi
 doonaa.

¹⁴ Nin wuxuu wanaag kaga
 dhergi doonaa midhaha
 afkiisa,

Oo nin walbana waxa
 gacmihiisu sameeyaan
 ayaa loo abaalgudi
 doonaa.

¹⁵ Nacaska jidkiisu waa la
 qumman yahay isaga,
 Laakiinse kii caqli lahu taladuu
 maqlaa.

¹⁶ Nacaska xanaaqiisa haddiiba
 waa la gartaa,
 Laakiinse ninkii miyir lahu
 ceebtuu qariyaa.

¹⁷ Kii runta ku hadlaa wuxuu
 muujiyaa xaqnimada,
 Laakiinse markhaatiga beenta
 ahu wuxuu muujiyaa
 khiyaanada.

¹⁸ Waxaa jira mid u hadla sida
 seef wax mudaysa,

Laakiinse kan caqliga leh
 carrabkiisu waa
 caafimaad.

¹⁹ Bushintii runta sheegtaa
 weligeedba way sii
 taagnaan doontaa,

Laakiinse carrabkii beenta
 sheegaa daqiiqad buu
 joogaa.

²⁰ Kuwa sharka ku fikira
 qalbigooda khiyaanaa
 ku jirta,

Laakiinse taliyayaasha nabaddu
 farxad bay leeyihiin.

²¹ Sharna kan xaqa ah ku dhici
 maayo,

Laakiinse kuwa sharka
 leh xumaan baa ka
 buuxsami doonta.

²² Bushimaha beenta sheega
 Rabbigu wuu karhaa.

Laakiinse kuwa runta ku
 shaqeeya wuu ku farxaa.

²³ Ninkii miyir lahu aqoontuu
 qariyaa,

Laakiinse qalbiga nacasyadu
 wuxuu naadiyaa
 nacasnimo.

²⁴ Kuwa dadaala gacantoodu
 wax bay xukumi
 doontaa,

Laakiinse caajisiinta hawl baa
 la saari doonaa.

²⁵ Ninkii caloolxumo gashaa
 wuu soo gotaa,

Laakiinse eray wanaagsanu
 waa ka farxiyaa isaga.

²⁶ Kan xaqa ahu deriskiisuu
 hanuuniyaa,

Laakiinse kuwa sharka leh
jidkoodu wuu ambiyaa
iyaga.

²⁷ Ninkii caajis ahu ma dubto
wuxuu soo ugaadhsaday,
Laakiinse ninkii dadaala
maalkiisu waa qaali.

²⁸ Jidka xaqnimada nolol baa
taal;
Oo waddadeedana dhimasho
kuma jirto.

13 ¹ Wiilkii caqli lahu
wuxuu maqlaa edbinta
aabbiihis,
Laakiinse kii wax quudhsadaa
canaanta ma maqlo.

² Nin wuxuu wax wanaagsan ku
cuni doonaa midhaha
afkiisa,
Laakiinse khaayinnada
naftoodu waxay cuni
doontaa midhaha
dulmiga.

³ Kii afkiisa dhawraa wuxuu
dhawraa naftiisa,
Laakiinse kii bushimihiisa aad
u kala qaadaa wuu
baabbi'i doonaa.

⁴ Kii caajis ah naftiisu wax bay
damacdaa, mana hesho,
Laakiinse nafta kii dadaala
waa la barwaaqaysiin
doonaa.

⁵ Ninkii xaq ahu beenta wuu
neceb yahay,
Laakiinse ninkii shar lahu
waa karaahiyo, wuuna
ceeboobaa.

⁶ Xaqnimadu kii jidkiisu
qumman yahay ayay
ilaalisaa,

Laakiinse sharnimadu
dembilaha ayay
afgembidaa.

⁷ Waxaa jira nin hodan iska
dhiga laakiinse aan
waxba haysan,
Oo waxaa jira mid miskiin iska
dhiga laakiinse maal
badan leh.

⁸ Nin wuxuu noloshiisa ku
furtaa maalkiisa,
Laakiinse miskiinku canaanta
ma maqlo.

⁹ Iftiinka kuwa xaqa ahu weligii
wuu reyreeyaa,
Laakiinse laambadda kuwa
sharka leh waa la
bakhtiin doonaa.

¹⁰ Isqabasho oo keliya ayaa
kibir ka timaada,
Laakiinse kii waanada qaata
waxaa la jirta xigmad.

¹¹ Maalkii degdeg lagu helaa
wuu dhinmi doonaa,
Laakiinse kan hawl wax ku
soo urursadaa waa sii
korodhsan doonaa.

¹² Rajadii raagtaa qalbigay
bukaysiisaa,
Laakiinse markii wixii la
doonayay la helo waa
geed nololeed.

¹³ Ku alla kii erayga quudhsadaa
halligaad ayuu isu
keena,

Laakiinse kii amarka ka cabsada
waa loo abaalgudi
doonaa.

¹⁴ Ninkii caqli leh waxbariddiisu
waa il nololeed,
In dabinnada dhimashada laga
leexdo.

¹⁵ Waxgarashadii wanaagsan
raalli baa laga noqdaa,
Laakiinse jidka khaayinnadu
waa xun yahay.

¹⁶ Nin kasta oo miyir lahu aqoon
buu ku shaqeeyaa,
Laakiinse nacasku nacasnimuu
fidiyaa.

¹⁷ Wargeeyihii shar lahu
xumaan buu ku dhex
dhacaa,
Laakiinse ergadii aamin ahu
waa caafimaad.

¹⁸ Caydhnimo iyo ceebba
waxaa lahaan doona kii
edbinta diida,
Laakiinse kii canaanta maqla
waa la murwayn
doonaa.

¹⁹ Wixii la doonayay oo la
gaadhay nafta way u
macaan tahay,
Laakiinse nacasyadu aad bay u
karhaan inay sharka ka
fogaadaan.

²⁰ Kii kuwa caqliga leh la
socdaa, caqli buu yeelan
doonaa,

Laakiinse kii nacasyada raacaa
waa baabbi'i doonaa.

²¹ Dembilayaasha waxaa
eryada shar,

Laakiinse kuwa xaqa ah abaal
wanaagsan baa loo gudi
doonaa.

²² Ninkii wanaagsanu dhaxal
buu uga tagaa carruurta
carruurtiisa,
Oo maalka dembilahana waxaa
loo kaydiyaa kuwa xaqa
ah.

²³ Beerta masaakiinta waxaa ku
taal cunto badan,
Laakiinse gardarro aawadeed
in baa loo baabbi'iyaa.

²⁴ Kii ushiisa ceshadaa
wiilkiisuu neceb yahay;
Laakiinse kii wiilkiisa jecelu aad
buu u edbiyaa.

²⁵ Kan xaqa ahu wax buu cunaa
ilaa naftiisu dheregto,
Laakiinse caloosha kuwa sharka
lahu way baahnaan
doontaa.

14 ¹ Naag kastoo caqli lahu
gurigeeday dhistaa,
Laakiinse nacasaddu
gacmaheeday ku
dumisaa.

² Kii qummanaantiisa ku
socda ayaa Rabbiga ka
cabsada,
Laakiinse kii jidkiisa ku
qalloocan wuu
quudhsadaa isaga.

³ Afka nacasyada waxaa ka soo
biqla kibir;
Laakiinse kuwa caqliga leh
bushimahooda ayaa
iyaga dhawri doona.

⁴ Meeshii aan dibi joogin
qabaalkii ay wax ka cuni
jireen waa baabbah;
Laakiinse kordhinta badanu
waxay ku timaadaa
xoogga dibiga.

⁵ Markhaatigii aamin ahu been
ma sheego,
Laakiinse markhaatigii been
ahu been buu ku hadlaa.

⁶ Kii wax quudhsadaa xigmad
buu doondoona, mana
helo,
Laakiinse aqoontu waa u fudud
dahay kii waxgarasho
leh.

⁷ Nacaska hortiisa ka fogow,
Waayo, bushimihiisa aqoon ka
heli maysid.

⁸ Ninkii miyir leh xigmaddiisu
waa inuu jidkiisa gartaa,
Laakiinse nacasyada
nacasnimadoodu
waa khiyaano.

⁹ Nacasyadu dembigay ku
majaajiloodaan,
Laakiinse kuwa qumman waxaa
ku dhex jirta raallinimo.

¹⁰ Qalbigu
qadhaadhnimadiisuu
yaqaan,
Oo shisheeyena farxaddiisa
lama qaybsado.

¹¹ Guriga kuwa sharka leh waa
la afgembiyi doonaa,
Laakiinse taambuugga
kuwa qummanu waa
barwaaqoobi doonaa.

¹² Waxaa jirta waddo dadka la
hagaagsan,
Laakiinse dhammaadkeedu
waa waddooyinka
dhimashada.

¹³ Qalbigu xataa qosol waa ku
murugoodaa,
Oo farxad dhammaadkeeduna
waa caloolxumo.

¹⁴ Kii xaqnimada qalbigiisa dib
ugaga noqdaa jidkiisuu
ka dhergi doonaa,
Oo ninkii wanaagsanuna
wuxuu ka dhergi doonaa
naftiisa.

¹⁵ Kii garaaddaranu eray kasta
wuu rumaystaa,
Laakiinse kii miyir lahu
socodkiisa aad buu u
fiiriyaa.

¹⁶ Ninkii caqli lahu waa
cabsadaa, oo sharka
wuu ka noqdaa;
Laakiinse nacasku waa
ciishoodaa, wuuna isku
kalsoon yahay.

¹⁷ Kii degdeg u cadhoodaa
nacasnimuu wax ku
sameeyaa,
Oo ninkii sharnimo hindisana
waa la neceb yahay.

¹⁸ Garaadlaawayaaashu
nacasnimay dhaxlaan,
Laakiinse kuwii miyir leh waxaa
madaxa loo saaraa taaj
aqoon ah.

¹⁹ Kuwa sharka lahu kuwa
wanaagsan hortooda
ayay ku foororsadaan,

Oo kuwa xunxunna waxay ku
 foororsadaan irdaha
 kuwa xaqa ah.

²⁰ Miskiinka xataa deriskiisu
 waa neceb yahay,
 Laakiinse taajirku saaxiibbo
 badan buu leeyahay.

²¹ Kii deriskiisa quudhsadaa
 wuu dembaabaa,
 Laakiinse kii miskiinka
 u naxariistaa waa
 barakaysan yahay.

²² Kuwa sharka ku fikiraa sow
 ma qaldamaan?
 Laakiinse kuwa wanaagga ku
 fikira waxaa u ahaan
 doona naxariis iyo run.

²³ Hawl kasta faa'iidaa ku jirta,
 Laakiinse hadalka bushimuhu
 wuxuu keenaa
 caydhnimo keliya.

²⁴ Kuwa caqliga leh taajkoodu
 waa maalkooda,
 Laakiinse nacasyada
 nacasnimadoodu
 waa nacasnimo keliya.

²⁵ Markhaatigii run ahu nafuu
 samatabbixiyaa,
 Laakiinse kii been sheegaa waa
 khaayin.

²⁶ Rabbiga ka cabsashadiisu
 waxay leedahay
 kalsoonaan xoog
 leh,

Oo carruurtiisuna waxay
 lahaan doonaan meel ay
 magangalaan.

²⁷ Rabbiga ka cabsashadiisu
 waa il nololeed,

Si dabinnada dhimashada
 looga leexdo.

²⁸ Sharafta boqorku waxay
 ku jirtaa dadka
 badnaantiisa,
 Laakiinse baabba'a amiirku
 wuxuu ku jiraa dadka
 yaraantiisa.

²⁹ Kii cadhada u gaabiyaa waa
 garasho badan yahay;
 Laakiinse kii degdeg u
 cadhoodaa nacasnimuu
 sarraysiiyaa.

³⁰ Qalbigii degganu waa
 nolosha jidhka,
 Laakiinse hinaaso waa
 qudhunka lafaha.

³¹ Kii miskiinka dulmaa wuxuu
 caayaa Kan sameeyey,
 Laakiinse kii ka baahan
 u naxariistaa wuu
 murweeyaa.

³² Kii shar leh waxaa
 lagu afgembiyaa
 sharnimadiisa,
 Laakiinse kan xaqa ahu rajuu
 leeyahay markuu dhinto.

³³ Xigmaddu waxay taal kii
 garasho leh qalbigiisa,
 Laakiinse wixii nacasyada
 uurkooda ku jiraa waa
 ismuujiyaa.

³⁴ Xaqnimadu quruun way
 sarraysiisaa,
 Laakiinse dembigu waa u ceeb
 dad kasta.

³⁵ Boqorka raallinimadiisa
 waxaa leh midiidinkii
 caqli ku shaqeeya,

Laakiinse wuxuu u cadhoon
doonaa kii ceeb
sameeya.

- 15** ¹ Jawaabta qaboobu
cadhada way
qaboojisaa,
Laakiinse hadalkii qallafsanu
xanaaq buu kiciyaa.
² Kuwa caqliga leh carrabkoodu
aqoon buu ku hadlaa,
Laakiinse afka nacasyadu
wuxuu shubaa
nacasnimo.
³ Rabbiga indhihiisu meel
kastay jiraan,
Iyagoo fiirinaya kuwa xun iyo
kuwa wanaagsan.
⁴ Carrabka wanaagsanu waa
geed nololeed
Laakiinse carrabka qalloocan
ayaa qalbigu ku jabaa.
⁵ Nacasku edbinta aabbihiis
wuu quudhsadaa,
Laakiinse kii canaanta maqlaa
miyir buu yeeshaa.
⁶ Kan xaqa ah gurigiisa khasnad
weyn baa taal,
Laakiinse waxa kan sharka leh
u kordhaa waa dhib.
⁷ Kuwa caqliga leh
bushimhoodu aqoon
bay faafiyaan,
Laakiinse qalbiga nacasyadu
sidaas ma aha.
⁸ Allabariga kuwa sharka
lahu Rabbiga waa u
karaahiyo,

- Laakiinse kuwa qumman
baryadoodu isagay ka
farxisaa.
⁹ Jidka kan sharka lahu Rabbiga
waa u karaahiyo,
Laakiinse isagu waa jecel yahay
kii xaqnimada raaca.
¹⁰ Kii jidka ka taga waa u taqsiir
kulul,
Oo kii canaanta necebuna wuu
dhiman doonaa.
¹¹ She'ool iyo halligaaduba
Rabbiga hortisay
yaalliin,
Haddaba intee in ka sii badan
buu arkaa qalbiga
binu-aadmiga?
¹² Kii wax quudhsadaa ma jecle
in la canaanto,
Oo dooni maayo inuu kuwa
caqliga leh u tago.
¹³ Qalbigii faraxsanu wejiguu
nuuriyaa,
Laakiinse caloolxumaanta ayaa
qalbigu ku jabaa.
¹⁴ Kii garasho leh qalbigiisu
aqoon buu doondoonaa,
Laakiinse nacasyada
afkoodu wuxuu cunaa
nacasnimo.
¹⁵ Kuwa dhibaataysan
maalmahooda oo
dhammu waa xunxun
yihiiin,
Laakiinse kii qalbigiisu faraxsan
yahay had iyo goorba
waa u iid.
¹⁶ Wax yar oo Rabbiga ka
cabsashadiisu la jirto

Ayaa ka wanaagsan khasnado
badan oo dhib la jirto.

¹⁷ Cunto khudaareed oo jacayl
la jiro

Ayaa ka wanaagsan dibi la
cayiliyey oo nacayb la
jiro.

¹⁸ Ninkii cadho badanu muran
buu kiciyaa,

Laakiinse kii cadhada u
gaabiyaa murankuu
qaboojiyaa.

¹⁹ Ninkii caajis ah jidkiisu waa
sida meel qodxan leh oo
kale,

Laakiinse kii xaq ah jidkiisu waa
dariiq bannaan.

²⁰ Wiilkii caqli lahu aabbihiisuu
ka farxiyaa,

Laakiinse ninkii nacas
ahu hooyadiisuu
quudhsadaa.

²¹ Nacasnimadu waa u farxad
ninkii caqlidaran,

Laakiinse ninkii garasho lahu si
qumman buu u socdaa.

²² Meeshii aan talo jirin
xaajooyinku waa
baabba',

Laakiinse taliyayaashii badan
ayay ku hagaagaan.

²³ Nin wuxuu farxad ka helaa
jawaabta afkiisa,

Oo eraygii wakhti ku habboon
la yidhaahdaana sidee
buu u wanaagsan yahay!

²⁴ Jidka noloshu waa u kor kii
caqli leh,

Si uu uga tago She'oolka hoose.

²⁵ Rabbigu wuu dumin doonaa
guriga kuwa kibirka leh,
Laakiinse dhulka carmalka
xadkiisa wuu adkayn
doonaa.

²⁶ Rabbigu fikirrada sharka ah
aad buu u karhaa,
Laakiinse kuwa daahirkaa
hadal wanaagsan bay ku
hadlaan.

²⁷ Kan faa'iido u hunguri weynu
reerkiisuu dhibaa,
Laakiinse kii hadiyadaha
necebu wuu noolaan
doonaa.

²⁸ Kan xaqa ah qalbigiisu
wuxuu ka fikiraa sida loo
jawaabo,

Laakiinse kuwa sharka leh
afkoodu wuxuu shubaa
waxyaalo shar ah.

²⁹ Rabbigu kuwa sharka leh
wuu ka fog yahay,

Laakiinse kuwa xaqa ah
baryadooduu maqlaa.

³⁰ Indhaha nuurkoodu qalbiguu
ka farxiyaa,

Oo warkii wanaagsanuna
lafahuu
barwaaqaysiiyaa.

³¹ Dhegtii canaanta nolosha
maqashaa

Waxay joogi doontaa kuwa
caqliga leh dhexdooda.

³² Kii edbinta diidaa naftiisuu
quudhsadaa,

Laakiinse kii canaanta maqlaa
waxgarashuu helaa.

³³ Rabbiga ka cabsashadiisu
waa edbinta xigmadda,
Oo sharaftana waxaa
ka horreeya is-
hoosaysiinta.

16 ¹ Qalbiga qasdiyadiisa
dadkaa leh,
Laakiinse carrabka jawaabtiisu
xagga Rabbigay ka
timaadaa.

² Nin jidadkiisa oo dhammu
waa la nadiifsan yihiin
isaga,
Laakiinse Rabbigu ruuxyaduu
miisaamaa.

³ Shuqulladaada Rabbiga ku
aamin,
Oo fikirradaaduna way
taagnaan doonaan.

⁴ Rabbigu wax kastuu isu
abuurray,
Haah, oo xataa ka sharka
leh wuxuu u abuurray
maalinta sharkaa.

⁵ Ku alla kii qalbiga ka
kibirsanu Rabbiga
waa u karaahiyo,
Waxaan aad idiin ku
xaqiijinayaa inaan
isagu taqsiir la'aan
doonayn.

⁶ Waxaa dembiga lagu
kafaaraggudaa naxariis
iyo run,
Oo dadkuna waxay sharka kaga
fogaadaan Rabbiga ka
cabsashadiisa.

⁷ Markii Rabbigu ku farxo nin
jidadkiis,
Wuxuu nabad dhex dhigaa
isaga iyo xataa
cadaawayaashiisa.

⁸ Wax yar oo xaqnimo la jirto
Ayaa ka wanaagsan wax badan
oo kordha oo xaqdarro
la jirto.

⁹ Nin walba qalbigiisaa jidkiisa
u fiirsada,
Laakiinse Rabbigaa
tallaabooyinkiisa
toosiya.

¹⁰ Xukunka Rabbigu wuxuu
ku jiraa bushimaha
boqorka,
Afkiisuna kuma xadgudbo
garsooridda.

¹¹ Miisaankii iyo kafadihii xaq
ah Rabbigaa leh,
Dhagaxyada miisaanka oo
kiishka ku jira oo
dhammuna waa
shuqulkiisa.

¹² Waa u karaahiyo boqorrada
inay xumaan falaan.
Waayo, carshigu xaqnimuu ku
dhismaa.

¹³ Boqorradu bushimaha xaqa
ah way ku farxaan,
Oo kii si qumman u hadlana
way jecel yihiin.

¹⁴ Boqor cadhadiisu waa
sida warqaadayaal
geeriyeed,
Laakiinse nin caqli leh ayaa
qaboojin doona.

15 Nuurka wejiga boqorka nolol
baa ku jirta,

Oo raallinimadiisuna waa sida
daruurta roobka dambe.

16 In xigmad la helaa intee bay
ka sii wanaagsan tahay
in dahab la helo!

In waxgarasho la helaana waa
laga doortaa in lacag la
helo.

17 Kuwa qumman jidkoodu waa
inay sharka ka leexdaan,
Kii jidkiisa dhawraa naftiisuu
ilaaliyaa.

18 Kibirku wuxuu hor socdaa
baabba',
Oo madaxweynaana waa
hor socotaa dhicid.

19 In kuwa kibirsan booli lala
qaybsado
Waxaa ka sii wanaagsan in
kuwa hooseeya laysla sii
hoosaysiiyo.

20 Kii hadalka dhegaystaa wax
wanaagsan buu heli
doonaa,

Oo ku alla kii Rabbiga
aaminaana waa
barakaysan yahay.

21 Kii qalbigiisu caqli leeyahay
waxaa loogu yeedhi
doonaa mid miyir leh,

Oo bushimaha
macaankooduna
waxbarashuu kordhiyaa.

22 Waxgarashadu waa u il
nololeed kii haysta,
Laakiinse edbinta nacasyadu
waa nacasnimo.

23 Kii caqli leh qalbigiisu afkiisuu
wax baraa,

Oo waxbarashuu bushimihiisa
u kordhiyaa.

24 Hadalkii wacanu waa sida
awlallo shinniyeed oo
kale,

Nafta wuu u macaan yahay,
oo lafahana waa u
caafimaad.

25 Waxaa jirta waddo dadka la
qumman,

Laakiinse dhammaadkeedu
waa jidadkii
dhimashada.

26 Kii hawshooda gaajadiisuu u
hawshoodaa,

Waayo, afkiisaa qasba isaga.

27 Ninkii waxmatara ahu
xumaan buu qodqodaa,

Oo bushimihiisana waxaa ku
jira dab wax gubaya.

28 Ninkii qalloocanu muran buu
beeraa,

Oo kii xan badanuna wuxuu
kala kaxeeyaa saaxiibbo.

29 Ninka wax dulmaa
deriskiisuu sasabtaa,

Oo wuxuu u kaxeeyaa jid aan
wanaagsanayn.

30 Kii indhaha isugu qabta inuu
wax qalloocan hindiso,

Oo bushimihiisa qaniinaa, shar
buu soo wadaa.

31 Madaxa cirro lahu waa taaj
sharfeed

Haddii laga helo jidka
xaqnimada.

³² Kii cadhada u gaabiyaa waa
ka wanaagsan yahay kii
xoog badan,
Oo kii ruuxiisa xukumaana waa
ka wanaagsan yahay kii
magaalo qabsada.

³³ Saamiga waxaa lagu tuuraa
dhabta,
Laakiinse go'aankiisa oo dhan
Rabbigaa leh.

17 ¹ Wuxoogaa cunto qallalan
ah oo xasilloonaanu la
jirto

Ayaa ka wanaagsan guri hilib
allabari ka buuxo oo
diriru la jirto.

² Addoonkii caqli lahu wuxuu
xukumi doonaa wiilkii
ceeb soo jiida,

Oo walaalaha ayuu la dhaxal
geli doonaa.

³ Weelka lacagta lagu safeeyo
lacagtaa iska leh, oo
foornadana dahabkaa
iska leh,

Laakiinse Rabbigu qalbiyadu
imtixaamaa.

⁴ Xumaanfaluhu wuxuu maqlaa
bushimaha shar leh,
Oo beenaaluhuna wuxuu
dhegaystaa carrabka
xun.

⁵ Ku alla kii miskiinka ku
majaajiloodaa wuxuu
caayaa Kan sameeyey,
Kii belaayooyin ku farxaana ma
taqsiir la'aan doono.

⁶ Odayaasha waxaa taaj u ah
carruurta carruurtooda,
Oo sharafta carruurtuna waa
aabbayaashood.

⁷ Hadalkii weynu nacas uma
eka,

Sidaas oo kalena bushimihii
been sheegaa amiir uma
eka.

⁸ Hadiyaddu waxay kii haysta la
tahay sida dhagax qaali
ah,

Oo meel alla meeshay u
leexataba way ku
barwaaqowdaa.

⁹ Kii xadgudub qariyaa jacayl
buu doondoonaa,
Laakiinse kii xaal ku noqnoqdaa
saaxiibbuu kala
kaxeeyaa.

¹⁰ Canaantu waxay ninkii
garasho leh u tartaa
In ka badan boqol jeedal oo
nacas lagu dhuftay ay u
taraan.

¹¹ Ninkii shar lahu wuxuu
doondoonaa caasinimo
keliya,

Sidaas daraaddeed waxaa
isaga lagu diri doonaa
farriingeeeye aan naxariis
lahayn.

¹² Nin ha la kulmo orso
dhasheeda laga xaday,
Intuu nacas nacasnimo
samaynaya la kulmi
lahaa.

¹³ Ku alla kii wanaag xumaan ku
celiyaa,

Gurigiisa xumaanu ka fogaan
mayso.

¹⁴ Muranka bilowgiisu waa sida
biyo la soo faruuray.

Haddaba isqabashada iska daa
intaan lays ilaaqin.

¹⁵ Kii kan sharka leh xaq ka
dhiga, iyo kii kan xaqa ah
gardarro ku xukuma,

Labadaba Rabbigu aad buu u
karhaa.

¹⁶ Lacagta nacaska gacantiisa
ku jirtaa bal maxay u
tartaa inuu xigmad ku
soo iibsado,

Waayo, isagu garasho ma leh?

¹⁷ Had iyo goor saaxiibba
saaxiibkii wuu jecel
yahay,

Walaalna wuxuu u dhashay
dhibaato.

¹⁸ Ninkii garaaddaranu gacan
buu dhaar ugu dhiibaa,
Oo wuxuu dammiin ku noqdaa
deriskiisa hortiisa.

¹⁹ Kii xadgudub jecelu muran
buu jecel yahay,

Oo kii iriddiisa sarraysiiaana
wuxuu doondoontaa
baabba'.

²⁰ Kii qalbi qalloocan lahu
wanaag ma helo,

Oo kii carrab maroorsan lahuna
wuxuu ku dhex dhacaa
belaayo.

²¹ Kii nacas dhalaa murugtiisuu
u dhalaa,

Oo nacas aabbihisna farxad
ma leh.

²² Qalbigii faraxsanu waa dawo
wanaagsan,

Laakiinse qalbigii jabanu
lafahuu engejiyaa.

²³ Ninkii shar lahu laabtuu
laaluush ka qaataa,

Si uu jidadka garta u qalloociyo.

²⁴ Xigmaddu waxay hor joogtaa
kii garasho leh;

Laakiinse nacaska indhihiisu
waxay eegaan dhulka
darafkiisa.

²⁵ Wiilkii nacas ahu waa u
murug aabbihis,
Waana u qadhaadh tii dashay.

²⁶ Weliba ma wanaagsana in kii
xaq ah la taqsiro,

Ama in kuwa sharafka leh
qummanaantooda
aawadeed wax loogu
dhufto.

²⁷ Kii hadalkiisa yareeyaa,
aqoon buu leeyahay,

Oo kii qalbigiisu qabow
yahayna waa nin
garasho leh.

²⁸ Xataa nacasku markuu iska
aamusan yahay waxaa
loo yaqaan mid caqli leh,
Kii bushimihiisa isku qabtana
nin miyir leh.

18 ¹ Kii gooni isu soocaa,
wuxuu doondoona
damaciisa,

Oo xigmadda oo dhanna wuu
ku kacaa.

² Nacasku waxgarashada kuma
farxo,

Laakiinse wuxuu ku farxaa uun
 inuu waxa qalbigiisa ku
 jira muujiyo.

³ Markii kii shar lahu yimaado
 waxaa kaloo timaada
 quudhsasho,
 Sharafla'aantana waxaa la
 timaada ceeb.

⁴ Nin afkiis erayada ku jiraa waa
 sida biyo gun dheer,
 Oo isha xigmadduna waa sida
 durdur socda.

⁵ Ma wanaagsana in kan sharka
 leh loo eexdo,
 Ama in kan xaqa ah garta lagu
 afgembiyo.

⁶ Nacaska bushimihiisu waxay
 keenaan muran,
 Oo afkiisuna wuxuu u yeedhaa
 karbaash.

⁷ Nacaska afkiisu waa u
 baabba',
 Oo bushimihiisuna naftiisay
 dabin u noqdaan.

⁸ Kii xan badan erayadiisu waa
 sida cunto macaan,
 Oo waxay ku degaan meelaha
 caloosha ugu hooseeya.

⁹ Kii shuqulkiisa caajis ku ahu,
 Wuxuu walaal u yahay kii wax
 kharriba.

¹⁰ Rabbiga magiciisu waa
 noobiyad xoog leh,
 Kii xaq ahu iyaduu ku cararaa,
 meel sarena wuu ku
 nabad galaa.

¹¹ Ninkii taajir ah maalkiisu waa
 u magaalo xoog leh,

Oo waa u derbi dheer sida ay la
 tahay isaga.

¹² Dadka qalbigiisu waa kibraa
 intaanu baabbi'in ka hor,
 Oo sharaftana waxaa ka
 horraysa is-hoosaysiinta.

¹³ Kii xaajo ka jawaabaa isagoo
 aan maqlin,
 Waa u nacasnimo iyo ceeb.

¹⁴ Nin qalbigiisu waa u
 adkaysan karaa
 cudurkiisa,

Laakiinse qalbi jaban bal yaa u
 dulqaadan kara?

¹⁵ Kii miyir leh qalbigiisu wuxuu
 helaa aqoon,
 Oo kuwa caqliga leh
 dhegtooduna waxay
 doondoontaa aqoon.

¹⁶ Nin hadiyaddiisu meel bay u
 bannaysaa.
 Oo waxay isaga hor keentaa rag
 waaweyn.

¹⁷ Kii dacwaddiisa u hor mara,
 mid xaq ah baa la
 moodaa,

Laakiinse deriskiisaa ka daba
 yimaada oo imtixaama
 isaga.

¹⁸ Saamigu wuxuu joojiyaa
 murammo,
 Oo wuxuu kala kaxeeyaa kuwa
 xoogga badan.

¹⁹ In walaal la xumeeyey la soo
 celiyo waa ka sii adag
 tahay in magaalo xoog
 leh la qabsado,

Oo murammona waa ka xoog
 badan yihiin qalcad
 biraheeda.

²⁰ Nin calooshiisu waxay ka
 buuxsami doontaa
 midhaha afkiisa,

Oo wuxuu isagu ka dhergi
 doonaa waxa
 bushimihiiisa u kordha.

²¹ Geeri iyo nololuba waxay ku
 jiraan itaalka carrabka,
 Oo kuwa jeceluna waxay cuni
 doonaan midhihiisa.

²² Ku alla kii afo helaa wuxuu
 helaa wax wanaagsan,
 Oo Rabbigana raallinimuu ka
 helaa.

²³ Miskiinku baryootan buu ku
 hadlaa,
 Laakiinse taajirku si qallafsan
 buu ugu jawaabaa.

²⁴ Ninkii saaxiibbo badsadaa
 naftiisuu kharriibaa,
 Laakiin waxaa jira saaxiib
 walaalkaa kaaga dhow.

19 ¹ Miskiinka
 daacadnimadiisa
 ku socda ayaa ka
 wanaagsan

Nacaska bushimihiiisu
 qalloocan yihiin.

² Oo weliba in naftu aqoon
 la'aato ma wanaagsana,
 Oo kii cagihiiisu degdegaanna
 wuu ambadaa.

³ Nin nacasnimadiisu jidkiisay
 qalloocisaa,

Oo isagu qalbigiisa ayuu
 Rabbiga uga cadhoodaa.

⁴ Maalku wuxuu badiyaa
 saaxiibbo,
 Laakiinse miskiinku saaxiibkiisa
 buu ka soocmaa.

⁵ Markhaatigii been ahu ma
 taqsiir la'aan doono,
 Oo kii been ku hadlaana ma
 baxsan doono.

⁶ Kuwa badan ayaa deeqsiga
 raallinimo ka baryi
 doona,

Oo nin kastaaba waa u saaxiib
 kii hadiyado bixiya.

⁷ Miskiinka walaalihiiis oo
 dhammu way neceb
 yihiin,

Haddaba saaxiibbadiisuna
 intee bay ka fogaan
 doonaan!

Isagu hadal buu kala daba
 tagaa iyaga, laakiinse
 way tageen.

⁸ Kii xigmadda helaa naftiisuu
 jecel yahay,

Oo kii waxgarashada xajistaana
 wax wanaagsan buu heli
 doonaa.

⁹ Markhaatigii been ahu ma
 taqsiir la'aan doono,
 Oo kii been ku hadlaana wuu
 halligmi doonaa.

¹⁰ Nacaska raaxo uma eka,
 Waxaana taas ka sii liita in
 addoon amiirro xukumo.

¹¹ Nin miyirkiisu cadho buu ka
 celiyaa,

Oo waxaa isaga ammaan u ah
 inuu xadgudub dhaafo.

¹² Boqorka cadhadiisu waa sida
 libaaxa cidiiisa,
 Laakiinse raallinimadiisu waa
 sida sayaxa cawska ku
 dega.

¹³ Wiilkii nacas ahu waa u
 belaayo aabbihiis,

Oo naag murammadeeduna
 waa sida dhibicyo aan
 kala go'in.

¹⁴ Hoy iyo hanti aabbayaashaa
 laga dhaxlaa,

Laakiinse afo miyir leh xagga
 Rabbigaa laga helaa.

¹⁵ Caajisnimo waxay keentaa
 hurdo weyn,

Oo qofkii caajis ahuna wuu
 gaajoon doonaa.

¹⁶ Kii amarka dhawraa naftiisuu
 dhawraa,

Laakiinse kii jidadkiisa
 fudaydsadaa wuu
 dhiman doonaa.

¹⁷ Kii miskiinka u naxaa
 Rabbiguu wax
 amaahiyaa,

Oo wanaaggii uu sameeyeyna
 wuu u celin doonaa.

¹⁸ Wiilkaaga edbi intay rajo
 jirto,

Laakiinse naftaada ha ku qasbin
 si uu u dhinto.

¹⁹ Ninkii cadho badan waa la
 taqsiiri doonaa,

Waayo, haddaad mar isaga
 samatabbixiso, haddana

waa inaad mar kale sidii
 oo kale ku samaysaa.

²⁰ Talada maqal, oo edbinta
 qaado,

Si aad ugu dambaystaada caqli
 u yeelatid.

²¹ Nin qalbigiisa waxaa ku jira
 hindisooyin badan,

Habase ahaatee waxaa
 taagnaan doonta talada
 Rabbiga.

²² Nin waxaa loo doonayaa waa
 raxmaddiisa,

Oo miskiinkuna waa ka
 wanaagsan yahay
 beenaalaha.

²³ Kii Rabbiga ka cabsada waxaa
 loo kaxeeyaa xagga
 nolosha,

Wuuna sii dheregsanaan
 doonaa,

Oo sharna loo keeni maayo.

²⁴ Ninkii caajis ahu wuxuu
 gacanta geliyaa
 xeedhada,

Oo mar dambe xagga afkiisa
 uma soo celiyo.

²⁵ Kan wax quudhsada garaac,
 oo garaadlaawaha ayaa
 miyir yeelan doona,

Oo kii garasho leh canaano,
 oo isna aqoon buu sii
 korodhsan doonaa.

²⁶ Kii aabbihiis kharriba,
 hooyadiisna erya,

Waa wiil ceeb keena oo cay soo
 jiida.

- ²⁷ Wiilkaygiiyow ka joogso
in markaad edbinta
maqashid
Aad dabadeed hadalka aqoonta
ka ambatid.
²⁸ Markhaatigii waxmatare ahu
gartuu quudhsadaa,
Oo kan sharka leh afkiisuna
wuxuu liqaa xumaan.
²⁹ Kuwa wax quudhsada waxaa
loo diyaariyey xukunno,
Oo dhabarka nacasyadana
waxaa loo diyaariyey
karbaash.

- 20** ¹ Khamri waa
dadquudhsade, waxa
lagu sakhraamona waa
qaylokiciye,
Oo ku alla kii ku qaldamaana
caqli ma laha.
² Boqorka cabsigeliddiisu waa
sida libaaxa cidiisa,
Oo ku alla kii ka xanaajiyaa,
naftiisuu ku dembaabaa.
³ Nin inuu dirir ka joogsado waa
u sharaf,
Laakiinse nacas waluba wuu
ilaaqtaamaa.
⁴ Kii caajis ahu qabowga
aawadiis beer ma jeexo,
Oo sidaas daraaddeed wakhtiga
beergooyaska wuu
baryootami doonaa, oo
waxba ma heli doono.
⁵ Talada dadka qalbigiisa ku
jirtaa waa sida biyo gun
dheer,

- Laakiinse ninkii garasho leh
ayaa ka soo dhaansan
doona.
⁶ Dadka intooda badanu
waxay naadiyaan
raxmaddooda,
Laakiinse nin aamin ah bal yaa
heli kara?
⁷ Ninka xaqa ah oo
daacadnimadiisa ku
socda,
Carruurtiisu way
barakaysnaadaan
isaga dabadiis.
⁸ Boqorkii carshiga garsooridda
ku fadhiyaa
Indhihiisuu sharka oo dhan ku
kala firdhiyaa.
⁹ Bal yaa odhan kara,
Qalbigayga waan
nadiifiyey,
Oo dembigayga waan ka
daahirsanahay?
¹⁰ Miisaanno kala cayn ah iyo
qiyaaso kala cayn ah,
Labaduba Rabbiga waa u
karaahiyo.
¹¹ Xataa ilmo yar waxaa lagu
yaqaan falimihiisa,
Inuu shuqulkiisu daahir yahay
iyo inuu hagaagsan
yahayba.
¹² Dhegta wax maqasha iyo
isha wax aragtaba,
Labadaba Rabbigaa sameeyey.
¹³ Hurdo ha jeclaan, waaba
intaas oo aad
caydhowdaaye.

Indhaha kala qaad, oo cuntaad
ka dhergi doontaa.

¹⁴ Kan wax iibsadaa wuxuu
yidhaahdaa, Waa xun
yahay, waa xun yahay,
Laakiinse markuu tago ayuu
faanaa.

¹⁵ Waxaa jira dahab iyo luul
badan,
Laakiinse bushimihii aqoon
lahu waa jawharad qaali
ah.

¹⁶ Kii qof qalaad dammiinta
dharkiisa ka qaad,
Oo markuu shisheeyayaa
dammiinto, isaga
rahmad ahaan u hay.

¹⁷ Cuntadii khiyaano lagu helaa
dadka way u macaan
tahay,
Laakiinse dabadeed afkiisa
waxaa ka buuxsami
doona quruurux.

¹⁸ Qasdi kasta waxaa lagu
taagaa talo,
Oo waano wanaagsan ku
dagaallan.

¹⁹ Kii sida mid xan badan u
warwareegaa wuxuu
daaha ka qaadaa
waxyaalo qarsoon,
Haddaba sidaas daraaddeed kii
bushimihiisa kala qaada
ha ku darsamin.

²⁰ Kii aabbihis ama hooyadiis
caaya,
Laambaddiisa waxaa lagu
bakhtiin doonaa gudcur
dam ah.

²¹ Dhaxalkii markii hore degdeg
lagu helay,
Ugu dambaysta ma barakoobi
doono.

²² Ha odhan, Shar baan ka
abaalgudayaa.
Rabbiga sug, oo isna wuu ku
badbaadin doonaa.

²³ Miisaanno kala cayn
ahu Rabbiga waa u
karaahiyo,
Oo kafaddii khiyaano ahuna ma
wanaagsana.

²⁴ Nin socodkiisu waa xagga
Rabbiga,
Haddaba sidaas daraaddeed
dad sidee buu jidkiisa u
garan karaa?

²⁵ Waa u dabin nin inuu
nacasnimo ku
yidhaahdo, Waa
quduus,

Oo uu dabadeed u nidraa inuu
wax weyddiyo.

²⁶ Boqorkii caqli lahu kuwa
sharka leh wuu hufaa,
Oo wuxuu dushooda marsiiyaa
giringirta.

²⁷ Dadka ruuxiisu waa
laambaddii Rabbiga,
Oo wuxuu baadhaa caloosha
meelaha ugu hooseeya
oo dhan.

²⁸ Naxariista iyo runtu boqorkay
ilaaliyaan,
Oo carshigiisuna wuxuu ku
taagnaadaa naxariis.

²⁹ Dhallinyarada xoogoodu
waa ammaantooda,

Oo cirrada odayaashuna waa
quruxdooda.

³⁰ Garaaciddii nabro yeeshaa
waxay dadka ka
nadiifisaa sharka,

Oo dilidda karbaashkuna
sidaas oo kalay u gashaa
caloosha meelaha ugu
hooseeya.

21 ¹ Boqorka qalbigiisu
wuxuu ku jiraa gacanta
Rabbiga sida webiyada
biyaha ah,

Oo wuxuu u leexiyaa meel alla
meeshuu doonayo.

² Nin jidkiis waluba waa la
qumman yahay isaga,
Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu
miisaamaa.

³ Waxaa Rabbigu allabari ka sii
jecel yahay
In xaqnimo iyo gar la sameeyo.

⁴ Indho qab weyn iyo qalbi
kibirsan,
Kuwaas oo ah kuwa sharka
leh laambaddoodu waa
demi.

⁵ Kuwa dadaala fikirradoodu
waxay u geeyaan
barwaaqo.
Laakiinse ku alla kii degdeg
badanu wuxuu u
degdegaa inuu wax u
baahdo oo keliya.

⁶ Khasnadihii carrab been
badan lagu helaa waa
sida ceeryaamo hor iyo
dib loo kaxeeyey,

Oo kuwa doondoontaana
dhimashay doonaan.

⁷ Kuwa sharka leh dhacoodu
iyaguu baabbi'in
doonaa,

Maxaa yeelay, iyagu waxay
diidaan inay gar
sameeyaan.

⁸ Ninkii eed badan qaba jidkiisu
aad buu u qalloocan
yahay,

Laakiinse kii daahirsan
shuqulkiisu waa
hagaagsan yahay.

⁹ In guriga dushiisa dhinac laga
joogo ayaa ka roon
In guri weyn naag muran badan
lala joogo.

¹⁰ Kii shar leh naftiisu xumaan
bay doonaysaa,
Oo deriskiisuna raallinimo
kama helo hortiiisa.

¹¹ Markii mid wax quudhsada la
taqsiiro, garaadlaawahu
wuu caqliyaystaa,
Oo kii caqli leh marka la
edbiyona aqoon buu
helaa.

¹² Kii xaq ahu wuxuu ka fikiraa
kii shar leh gurigiisa,
Iyo sida kuwa sharka leh
loogu afgembiyo
sharnimadooda
daraaddeed.

¹³ Kii dhegihiisa u fureeyaa si
aanu qaylada miskiinka
u maqlin,

Isaga qudhiisuna wuu qaylin
doonaa, laakiinse lama
maqli doono.

¹⁴ Hadiyaddii qarsoodi lagu
bixiyaa xanaaqay
qabowjisaa,

Oo laaluushkii laabta laysu
geliyaana cadho kulul
buu qabowjiyaa.

¹⁵ Kii xaq ahu inuu gar sameeyo
waa u farxad,
Laakiinse kuwa xumaanta
ka shaqeeya waa u
baabba'.

¹⁶ Ninkii jidka waxgarashada ka
habaabaa

Wuxuu la joogi doonaa ururka
kuwii dhintay.

¹⁷ Kii raaxaysi jecelu miskiin
buu ahaan doonaa,
Oo kii khamri iyo saliid jeceluna
taajir ma noqon doono.

¹⁸ Kii shar lahu wuxuu furasho
u noqon doonaa kii xaq
ah,

Khaayinkuna wuxuu furasho
u noqon doonaa kii
qumman.

¹⁹ In lamadegaanka la joogo
ayaa ka roon

In naag muran iyo cadho badan
lala joogo.

²⁰ Khasnad qaali ah iyo saliid
baa ku jira kan caqliga
leh gurigiisa,

Laakiinse nacasku wixiisa wuu
wada liqaa.

²¹ Kii xaqnimo iyo naxariis
raacaa

Wuxuu helaa nolol iyo xaqnimo
iyo sharaf.

²² Kii caqli lahu kor buu ugu
baxaa magaalada
kuwa xoogga badan
derbigeeda,

Oo weliba xoogga ay isku
hallaynayaan oo dhan
ayuu hoos u ridaa.

²³ Ku alla kii afkiisa iyo
carrabkiisa dhawraa
Naftiisuu dhibaatooyin ka
dhawraa.

²⁴ Ninkii kibirsan ee qab weyn
waxaa magiciisa la
yidhaahdaa quudhsade,

Oo wuxuu ku shaqeeyaa
cadhada kibirka.

²⁵ Ninkii caajis ah waxaa dila
damaciisa,

Waayo, gacmihiisu waxay
diidaan inay
hawshoodaan.

²⁶ Waxaa jira kuwo maalinta oo
dhan si hunguri weyn
wax u damca,

Laakiinse kii xaq ahu wax buu
bixiyaa oo ma ceshado.

²⁷ Ka sharka leh allabarigiisu
waa karaahiyo,

Oo markuu niyo xun ku
bixiyona way ka sii daran
tahay!

²⁸ Markhaatifuraha beenta ahu
waa baabbi'i doonaa,

Laakiinse ninkii wax maqla
hadalkiisu waa raagi
doonaa.

²⁹ Ninkii shar lahu wejigiisuu
adkeeyaa,
Laakiinse kii qummanu
jidadkiisuu u fiirsadaa.

³⁰ Ma jirto xigmad ama
waxgarasho
Ama talo Rabbiga ka gees ah.

³¹ Faraska waxaa loo diyaariyaa
maalinta dagaalka,
Laakiinse guusha waxaa leh
Rabbiga.

22 ¹ Magac wanaagsan baa
laga doortaa maal
badan,
Oo nimcana waa ka wanaagsan
tahay lacag iyo dahab.

² Taajirka iyo miskiinku way
wada kulmaan,
Oo Rabbigu waa kii kulligood
sameeyey.

³ Ninkii miyir lahu sharkuu
arkaa, wuuna dhuuntaa,
Laakiinse garaadlaawayashu
way iska sii maraan,
waana la taqsiiraa.

⁴ Is-hoosaysiinta iyo Rabbiga
ka cabsashadiisa
abaalgudkoodu
Waxaa weeyaan hodantinimo
iyo sharaf iyo nolol.

⁵ Qodxan iyo dabinnaba waxay
yaalliin jidka ninka
qalloocan,

Laakiinse kii naftiisa dhawraa
waa ka fogaan doonaa
iyaga.

⁶ Ilmo u rabbee siduu ku socon
lahaa,

Oo isna xataa markuu gaboobo
kama leexan doono.

⁷ Taajirku masaakiintuu u
taliyaa

Oo kii wax amaahdaana
midiidin buu u yahay kii
wax amaahiya.

⁸ Kii xumaan beeraa wuxuu
goosan doonaa belaayo,
Oo usha cadhadiisuna way
dhammaan doontaa.

⁹ Kii il deeqsiya lahu wuu
barakoobi doonaa,
Waayo, isagu wuxuu
cuntadiisa wax ka
siiyaa masaakiinta.

¹⁰ Kan wax quudhsada eri,
oo muranku wuu bixi
doonaa,

Dirirta iyo cayduna way
dhammaan doonaan.

¹¹ Kii daahirsanaanta qalbiga
jecel,

Oo bushimihiisu nimco
leeyihiin, xataa boqorka
ayaa saaxiibkiis ahaan
doona.

¹² Indhaha Rabbigu waxay
dhawraan ka aqoonta
leh,

Laakiinse isagu wuxuu
afgembiyaa erayada
khaayinka.

¹³ Kii caajis ahu wuxuu
yidhaahdaa, Libaax baa
dibadda jooga,
Oo jidka dhexdiisa ayaa laygu
dili doonaa.

¹⁴ Naago qalaad afkoodu waa
god dheer,
Oo waxaa ku dhici doona kii
xagga Rabbiga laga
nacay.

¹⁵ Nacasnimadu waxay ku
xidhan tahay qalbiga
ilmaha.
Laakiinse usha edbintu way ka
fogayn doontaa.

¹⁶ Kii miskiinka u dulma inuu
maal korodhsado,
Iyo kii taajirka wax siiyaaba
hubaal way baahnaan
doonaan.

Erayada Kuwa Caqliga Leh

¹⁷ Dhegta u dhig, oo erayada
kuwa caqliga leh maqal,
Oo qalbigana aqoontayda u
jeedi.

¹⁸ Waayo, waa wax wanaagsan
haddii aad uurka ku
haysatid,
Oo hadday dhammaantood
bushimahaaga diyaar ku
ahaadaan.

¹⁹ Bal eeg, adigaan maanta
iyaga ku ogeysiyyey,
Inaad Rabbiga aaminsan tahay.

²⁰ Miyaanan waxyaalo
wanaagsan kuugu
qorin

Talooyinka iyo aqoonta,

²¹ Si aan kuu ogeysiiyo
hubaasha erayada
runta,

Inaad erayada runta uga
jawaabtid kuwii ku soo
diray?

²² Miskiinka ha dhicin, waayo,
isagu waa miskiin,
Oo kan dhibaataysanna
meesha iridda ha ku
dulmin,

²³ Waayo, Rabbiga ayaa
dacwadooda u qaadi
doona,
Oo kuwa iyaga dhaca
naftoodana wuu
dhici doonaa.

²⁴ Ha la saaxiibin nin xanaaq
badan,

Oo nin cadho kululna waa
inaanad la socon,

²⁵ Waaba intaas oo aad jidkiisa
baratid,

Oo aad naftaadana dabin ku
riddid.

²⁶ Ha noqonin sida kuwa
gacanta dhaar ugu
dhiiba,

Ama sida kuwa deyman u
dammiinta.

²⁷ Haddaanad haysan wax aad
bixiso,

Bal muxuu sariirtaada
hoostaada uga la
bixi?

²⁸ Soohdinta hore oo ay
awowayaashu dhigeen
Innaba ha durkin.

²⁹ Miyaad aragtaa nin
shuqlkiisa ku dadaala?
Isagu wuxuu istaagi doonaa
boqorro hortood.

Oo kuwa hoose hortoodana
ma istaagi doono.

- 23** ¹ Markaad u fadhiisatid
inaad taliye wax la
cuntid,
Aad uga fiirso waxa hortaada
yaal,
² Oo mindi cunaha iska saar
Haddaad tahay nin hunguri
weyn.
³ Cuntadiisa macaan ha damcin,
Waayo, waa cunto khiyaaneed.
⁴ Ha isku daalin si aad taajir ku
noqotid.
Oo xigmaddaadana ka joogso.
⁵ Ma waxaad indhaha ku
dayaysaa wax aan jirin?
Waayo, hubaal maalku wuxuu
yeeshaa baalal,
Sida gorgor samada u duula oo
kale.
⁶ Kan isha sharka leh kibistiisa
ha cunin,
Cuntadiisa macaanna ha
damcin,
⁷ Waayo, isagu waxaa weeye
siduu qalbiga kaga fikiro;
Wuxuu kugu leeyahay, Cun oo
cab,
Laakiinse qalbigiisu kulama jiro.
⁸ Wixii aad cuntay waad soo
mantagi doontaa,
Oo erayadaadii macaanaana
way kaa lumi doonaan.
⁹ Nacas waxba ha kula hadlin,
Waayo, isagu xigmadda
hadalkaaga wuu
quudhsan doonaa.

- ¹⁰ Soohdintii hore ha durkin,
Beeraha agoommadana ha
dhex gelin,
¹¹ Waayo, bixiyahoodu waa
xoog badan yahay;
Oo isaga ayaa dacwadooda
kugu qaadi doona.
¹² Qalbigaaga edbinta u jeedi,
Oo dhegahana erayada
aqoonta.
¹³ Ilmaha edbin ha u diidin,
Waayo, haddaad isaga ul ku
garaacdid, ma dhiman
doono.
¹⁴ Ul baad isaga ku garaaci
doontaa,
Oo naftiisaad She'ool ka
samatabbixin doontaa.
¹⁵ Wiilkaygiyow, haddii
qalbigaagu caqli
leeyahay,
Qalbigayguna wuu farxi
doonaa.
¹⁶ Haah, oo xataa uurkaygu
wuu rayrayn doonaa,
Markay bushimahaagu wax
qumman ku hadlaan.
¹⁷ Qalbigaagu yaanu
dembilayaal ka hinaasin,
Laakiinse maalinta oo dhan
Rabbiga ka cabso.
¹⁸ Waayo, hubaal waxaa jira
abaalgud,
Oo rajadaaduna kaama go'i
doonto.
¹⁹ Wiilkaygiyow, i maqal, oo
caqli yeelo,
Oo qalbigaagana jidka ku toosi.

²⁰ Ha dhex joogin
 khamriyacabyada
 Iyo kuwa hunguriweynaanta
 hilibka u cuna,
²¹ Waayo, kii sakhraan ah iyo kii
 hunguri weynuba way
 caydhoobi doonaan,
 Oo lulona nin calal bay u xidhi
 doontaa.
²² Dhegayso aabbahaagii ku
 dhalay,
 Oo hooyadaana ha quudhsan
 markay gabowdo.
²³ Runta soo iibso, oo ha sii
 iibin,
 Oo weliba waxaad ku sii
 darsataa xigmadda
 iyo edbinta iyo
 waxgarashada.
²⁴ Kii xaq ah aabbiihis aad buu
 u farxi doonaa,
 Oo kii ilmo caqli leh dhalaana
 farxad buu ka heli
 doonaa.
²⁵ Aabbahaa iyo hooyadaaba
 ha farxeen,
 Oo tii ku dhashayna ha
 rayrayso.
²⁶ Wiilkaygiiyow, qalbigaaga i
 sii,
 Oo indhahaaguna jidadkayga
 ha dhawreen.
²⁷ Waayo, dhillo waa booraan
 dheer,
 Oo naag qalaadna waa god
 cidhiidhi ah.
²⁸ Sida tuug oo kale ayay u
 gabbataa,

Oo waxay dadka ku dhex
 badisaa khaayinnada.
²⁹ Bal yaa hoog leh? Oo yaa
 caloolxumo leh? Oo yaa
 murammo leh?
 Oo yaa calaacal badan leh?
 Oo yaa u dhaawacan
 sababla'aan?
 Oo yaa indho casaan ah leh?
³⁰ Waa kuwa wakhti dheer ku
 raaga khamriga,
 Waana kuwa u taga inay
 doondoontaan khamri
 laysku daray.
³¹ Ha fiirin khamrigo markuu
 casaado,
 Markuu koobka ka dhex
 dhalaalo,
 Iyo markuu si wanaagsan u
 shubmayoba.
³² Ugu dambaysta wuxuu wax u
 qaniinaa sida abeesada,
 Oo sida jilbiskana wax buu u
 qaniinaa.
³³ Indhahaagu waxay arki
 doonaan naago qalaad,
 Oo qalbigaaguna wuxuu ku
 hadli doonaa waxyaalo
 qalloocan.
³⁴ Oo waxaad ahaan doontaa
 sida kan badda
 dhexdeeda jiifsada,
 Ama sida ka dakhalka
 dhaladiisa sare seexda.
³⁵ Waxaad odhan doontaa, Wax
 bay igu dhufteen, laakiin
 waxba ima yeelin.
 Way i garaaceen, iskamana
 aanan garan;

Bal goormaan toosi doonaa?
Weli mar kalaan doonan
doonaa.

- 24**¹ Dad shar leh ha ka
masayrin,
Hana jeclaysan inaad iyaga la
joogtid.
- ² Waayo, qalbigoodu wuxuu ka
fikiraa kharribaad,
Oo bushimahooduna waxay ku
hadlaan belaayo.
- ³ Guri wuxuu ku dhismaa
xigmad,
Wuxuuna ku taagnaadaa
waxgarasho,
- ⁴ Qawladuhuna aqoontay kaga
buuxsamaan
Maal kasta oo qaali ah oo qurux
badan.
- ⁵ Ninkii caqli lahu xoog buu
leeyahay,
Oo ninkii aqoon lahuna itaal
buu sii korodhsadaa.
- ⁶ Waayo, waa inaad talo
wanaagsan ku
dagaallantaa,
Oo waxaa taliyayaal badan la
jirta nabadgelyo.
- ⁷ Xigmaddu nacaska way ka
dheer tahay,
Isagu xagga iridda afkiisa kuma
kala qaado.
- ⁸ Kii ku fikira inuu xumaan
sameeyo,
Waxaa loogu yeedhi doonaa
belaayo-sameeye.
- ⁹ Fikirka nacasnimadu waa
dembii,

- Kii wax quudhsadaana waa u
karaahiyo dadka.
- ¹⁰ Maalinta dhibaatada
haddaad liicdid,
Itaalkaagu waa yar yahay.
- ¹¹ Samatabbixi kuwa
dhimashada loo
wadayo,
Kuwa ku dhow in la gowracona
dib uga qabo.
- ¹² Haddaad tidhaahdid, Bal
eeg, waxan ma aannu
garanayn,
Kan qalbiyada miisaamaa
miyaanu ka fiirsanayn?
Oo kan naftaada dhawraa
miyaanu ogayn?
Oo miyaanu isagu nin walba
ugu abaalgudayn sida
shuqulkiisu yahay?
- ¹³ Wiilkaygiyow, malab cun,
waayo, wuu wanaagsan
yahay,
Oo waxaad cuntaa awlallada
malabka, taas oo kuu
dhadhan macaan.
- ¹⁴ Oo xigmadda aqoonteeduna
sidaasoo kalay naftaada
u ahaan doontaa,
Oo haddaad iyada heshid
waxaa jiri doona
abaalgud,
Oo rajadaaduna ma go'i
doonto.
- ¹⁵ Sida nin shar leh, ha u
gabban kan xaqa ah
gurigiisa,
Oo rugtiisa nasashadana ha
kharribin.

16 Waayo, nin xaq ahu toddoba
 goor buu dhacaa, wuuna
 soo sara kacaa haddana,
 Laakiinse kuwa sharka leh
 waxaa lagu afgembiyaa
 belaaayo.

17 Ha rayrayn markuu
 cadowgaagu dhaco,
 Oo qalbigaaguna yaanu farxin
 markuu turunturoodo,

18 Waayo, waaba intaas oo
 Rabbigu taas arkaa,
 oo ay shar la ahaato
 indhihiisa,
 Oo uu dabadeedna cadhadiisa
 ka soo celiyaa isaga.

19 Xumaanfalayaasha
 aawadood ha isku
 dhibin,
 Kuwa sharka lehna ha ka
 masayrin,

20 Waayo, kii shar leh abaalgud
 ma heli doono,
 Oo laambadda
 xumaanfalayaashana
 waa la bakhtiin doonaa.

21 Wiilkaygiiyow, Rabbiga iyo
 boqorkaba ka cabso,
 Oo ha ku darsamin kuwa
 isrogrog badan,

22 Waayo, belaaayadoodu si
 degdeg ah ayay u soo
 kici doontaa,
 Oo bal yaa yaqaan baabbi'inta
 labadoodaba?

**Erayada Kale Oo
 Kuwa Caqliga Leh**

23 Oo weliba waxyaalahanuna
 waa wixii ay kuwa
 caqliga lahaa
 yidhaahdeen.
 In dadka garsooridda loogu kala
 eexdaa ma wanaagsana.

24 Kii kan shar leh ku yidhaahda,
 Xaq baad tahay,
 Dadyowga ayaa habaari doona,
 oo quruumuhuna way
 karhi doonaan isaga,

25 Laakiinse kuwii isaga
 canaantaa farxad bay
 yeelan doonaan,
 Oo dushoodana waxaa ku soo
 degi doonta barako
 wanaagsan.

26 Kii jawaab qumman ku
 jawaabaa
 Bushimuhuu dhunkadaa.

27 Shuqulkaaga dibadda ku
 hagaajiso,
 Oo beerta ku diyaarso,
 Oo dabadeedna gurigaaga
 dhiso.

28 Deriskaaga sababla'aan
 markhaati ha ku furin,
 Oo bushimahaagana ha ku
 khiyaanayn.

29 Hana odhan, Wixii uu igu
 sameeyey oo kale ayaan
 ku samayn doonaa,
 Oo ninkii sidii shuqulkiisu ahaa
 ayaan u abaalmarin
 doonaa.

³⁰ Waxaan ag maray ninka
caajiska ah beertiisa,
Iyo ninka garaadka daran
beercanabkiisa,
³¹ Oo bal eeg, kulligood waxaa
ka baxay qodxan,
Oo dhammaantoodna waxaa
qariyey maraboob,
Oo derbigoodii dhagaxa ahaana
waa dumay.
³² Markaasaan eegay oo aad
uga fiirsaday,
Waan fiiriyey oo wax ka bartay.
³³ Weliba in yar baad
seexanaysaa, oo in
yar baad gam'aysaa,
Oo in yar baad gacmaha hurdo
u laabaysaa,
³⁴ Haddaba caydhnimo waa
kuu iman doontaa sida
tuug oo kale,
Oo baahina sida nin hub sita oo
kale.

**Maahmaahyadii Kale
Ee Sulaymaan**

25 ¹ Oo weliba kuwanuna
waa maahmaahyadii
Sulaymaan,
Oo boqorkii Yahuudah oo
Xisqiyaah ahaa raggiisii
ay soo guuriyeen.
² Waa u ammaan Ilaah inuu
xaal qariyo,
Laakiinse waa u ammaan
boqorrada inay xaal
baadhaan.

³ Sida samadu u sarrayso, oo
dhulkuna u gun dheer
yahay,
Ayaan qalbiga boqorrada loo
baadhi karin.
⁴ Lacagta wasakhda ka qaad,
Oo dabadeedna waxaa
lacagshubaha uga soo
bixi doona weel.
⁵ Boqorka hortiisa kuwa sharka
leh ka fogee,
Oo carshigiisuna xaqnimuu ku
taagnaan doonaa.
⁶ Ha isweynweynayn boqorka
hortiisa,
Oo kuwa waaweyn
meeshoodana ha
istaagin.
⁷ Amiirkii aad indhahaaga ku
aragtay
Intii hortiisa lagu hoosaysiin
lahaa,
Waxaa kuu wanaagsan iyadoo
lagu yidhaahdo, Halkan
sare kaalay.
⁸ Dirir degdeg ha ugu bixin,
Waaba intaasoo aad ugu
dambaysta garan
weydaa waxaad samayn
lahayd,
Markii uu deriskaagu ku
ceebeeyey dabadeed.
⁹ Dacwadaada deriskaaga kala
dood,
Laakiinse mid kale xaalkiisa
qarsoon ha sheegin,
¹⁰ Waaba intaas oo uu ku
caayaa kii maqlaa,

Oo aanay ceebtaadu kaa
hadhin.

¹¹ Hadalkii si hagaagsan loogu
hadlaa

Wuxuu la mid yahay tufaaxyo
dahab ah oo lagu dhex
sameeyey taswiiro lacag
ah.

¹² Kii caqli leh oo wax canaantaa
wuxuu dhegta wax
maqasha oo addeecda
ula mid yahay

Hilqado dahab ah iyo wax
laysku sharraxo oo
dahab saafiya ah.

¹³ Wargeeyihii aamin ahu
wuxuu kuwii isaga soo
diray ula mid yahay
Qabowga barafka cad oo
wakhtiga beergooyaska,
Waayo, isagu wuxuu
qabowjiyaa nafta
sayidyadiisa.

¹⁴ Ku alla kii hadiyad been ah
isku faaniyaa
Wuxuu la mid yahay daruuro
iyo dabayl aan roob
lahayn.

¹⁵ Waxaa xaakin wax
lagu oggolaysiiyaa
dulqaadasho badan,
Carrab macaanuna laftuu
jebiyaa.

¹⁶ Malab ma heshay? In kugu
filan oo keliya ka cun,
Waaba intaas oo intaad ka
dheregto aad soo
hunqaacdaaye.

¹⁷ Cagtaadu ha ku yaraato
guriga deriskaaga,
Waaba intaasoo uu kaa daalaa
oo uu ku necbaadaaye.

¹⁸ Ninkii deriskiisa marag been
ah ku furaa
Waa sida budh iyo seef iyo
fallaadh af badan oo
kale.

¹⁹ In wakhtiga dhibaataada nin
aaminlaawe ah laysku
halleeyo

Waa sida ilig jaban iyo cag
murkacatay oo kale.

²⁰ Kii qalbi murugaysan u
gabyaa

Waa sida mid maalin qabow
huwiska iska qaada iyo
sida khal soodhe lagu
shubo oo kale.

²¹ Cadowgaagu hadduu
gaajaysan yahay, wax uu
cuno sii,

Hadduu harraadsan yahayna
waraabi,

²² Waayo, dhuxulo dab ah
ayaad madaxiisa ku tuuli
doontaa,

Oo Rabbiguna waa kuu
abalgudi doonaa.

²³ Dabaysha woqooyi roob bay
keentaa,

Sidaas oo kale carrabkii xan
badanna weji cadhaysan
buu keenaa.

²⁴ In guriga dushiisa dhinac laga
joogo ayaa ka roon
In guri weyn naag muran badan
lala joogo.

²⁵ Warkii wanaagsan oo dal fog
ka yimaadaa

Waa sida biyo qabow ay naf
harraaqsan u yihiin oo
kale.

²⁶ Ninkii xaq ah ee kii shar leh
isu dhiibaa

Waa sida durdur qasmay
iyo sida il biyood oo
wasakhowday oo kale.

²⁷ In malab badan la cunaa ma
wanaagsana,

Sidaas oo kalena in ammaan la
doondoontaa ammaan
ma aha.

²⁸ Kii aan ruuxiisa u talin karinu
Waa sida magaalo duntay oo
aan derbi lahayn oo
kale.

26 ¹ Sida wakhtiga kulul
aan baraf cad ugu
habboonayn, oo
wakhtiga beergooyaska
aan roob ugu
habboonayn,

Ayaan sharaf nacas ugu
habboonayn.

² Sida shimbir iska wareegaysa
iyo sida dabafallaadh
iska duulaysa,

Ayaan habaarkii sababla'aan
ahu cidna ugu dhacayn.

³ Jeedal faras buu ku habboon
yahay, dacayna dameer,
Ulina dhabarka nacaska.

⁴ Nacas ha ugu jawaabin sida
nacasnimadiisu tahay,

Waaba intaasoo aad sidiisa oo
kale noqotaaye.

⁵ Nacas ugu jawaab sida
nacasnimadiisu tahay,
Waaba intaasoo uu isla caqli
weynaadaaye.

⁶ Kii nacas gacantiis farriin u sii
dhiibaa

Cagahuu iska gooyaa oo
khasaaruu cabbaa.

⁷ Sida lugaha curyaanku u
laalaadaan

Ayuu masaalkuna u yahay afka
nacasyada.

⁸ Kii nacas sharaf siiyaa
Wuxuu la mid yahay mid
wadhaf dhagax ku xidha
oo kale.

⁹ Sida qodaxdu u dhex gasho
sakhraan gacantiis,
Ayuu masaalkuna u yahay afka
nacasyada.

¹⁰ Kii nacaska ama kuwa jidka
maraya kiraystaa
Waa sida qaansoole dadka oo
dhan dhaawaca oo kale.

¹¹ Nacas nacasnimadiisa ku
noqnoqdaa

Waa sida eey mantaggiisa ku
noqnoqda oo kale.

¹² Nin isla caqli weyn ma
aragtay?

Waxaa isaga ka rajo roon nacas.

¹³ Ninkii caajis ahu wuxuu
yidhaahdaa, Libaax baa
waddada jooga;

Libaax baa jidka taagan.

¹⁴ Sida albaabku birihiisa ugu
noqnoqdo,

Ayaa kii caajis ahuna sariirtiisa
isugu rogrogaa.

¹⁵ Kii caajis ahu wuxuu
gacantiisa geliyaa
xeedhadiisa,

Oo inuu afkiisa ku soo celiyona
waa ku dhib isaga.

¹⁶ Kii caajis ahu waa iskala caqli
badan yahay

Toddoba nin oo xigmad ku
jawaabi karta.

¹⁷ Kii isagoo jidka iska maraya
isku dhex dara dirir aanu
waxba ku lahayn,

Wuxuu la mid yahay mid eey
dhegaha qabta oo kale.

¹⁸ Sida nin waalan oo rida dab,
Iyo fallaadho, iyo dhimasho,

¹⁹ Ayuu yahay kii intuu
deriskiisa khiyaaneeyo,
Haddana yidhaahda, Miyaanan
cayaarayn?

²⁰ Xaabola'aanta dabku waa
bakhtiyaa,
Oo meeshii aan mid xan badanu
jooginna muranku waa
ka joogsadaa.

²¹ Sida dhuxuli raran u sii
shiddo, qoryona dab u
sii belbeliyaan,
Ayuuninkii muran badanuna
dirir u sii kiciyaa.

²² Kii xan badan erayadiisu waa
sida cunto macaan,
Oo waxay ku degaan meelaha
caloosha ugu hooseeya.

²³ Bushimihii macaan iyo
qalbigii shar lehba

Waxay la mid yihiin weel
dhoobo ah oo lagu
dahaadhay lacag
wasakhdeed.

²⁴ Kii wax necebu bushimihiisuu
isku yeelyeelaa,
Laakiinse uurkiisuu khiyaano
ku kaydsadaa.

²⁵ Markuu si wacan u hadlo ha
rumaysan,
Waayo, waxaa qalbigiisa ku jira
toddoba karaahiyo.

²⁶ In kastoo nacaybkiisu
khiyaano isku daboolo,
Xumaantiisa ayaa shirka lagu
hor muujin doonaa.

²⁷ Ku alla kii bohol qodaaba
isagaa ku dhex dhici
doona,

Oo kii dhagax giringiriyana,
isaguu ku soo rogman
doonaa.

²⁸ Carrabkii been sheega
wuxuu neceb yahay
kuwuu dhaawacay,
Oo afkii wax faaniyaana wuxuu
ka shaqeeyaa baabba'.

27 ¹ Berrito ha ku faanin,
Waayo, ma ogid waxay
maalinu keeni doonto.

² Mid kale ha ku faaniyo oo
yaanu afkaagu ku faanin,
Shisheeye ha ku ammaano, oo
yaanay bushimahaagu
ku ammaanin.

³ Dhagax waa culus yahay,
oo cammuuduna way
miisaan weyn tahay,

Laakiinse waxaa labadoodaba
ka sii culus nacas
cadhadiis.

⁴ Cadho waa naxariisdarro,
xanaaqna waa daad,
Laakiinse bal yaa hinaaso is-hor
taagi kara?

⁵ Canaantii bayaan ahu
Waa ka wanaagsan tahay
jacaylkii qarsoon.

⁶ Saaxiib nabrihiisu waa
daacadnimo,
Laakiinse cadow
dhunkashooyinkiisu
waa khiyaano miidhan.

⁷ Naftii dheregsanu xataa
awlallada malabka waa
ka yaqyaqsataa,
Laakiinse naftii gaajaysan wax
kasta oo qadhaadhuba
way u macaan yihiin.

⁸ Ninkii hoygiisa ka
warwareegaa
Waa sida shimbir buulkeeda ka
warwareegta oo kale.

⁹ Saliidda iyo cadarku qalbigay
ka farxiyaan,
Sidaas oo kalena waxaa nin
ka farxiya macaanka
saaxiibkiis oo ka yimaada
talada qalbiga.

¹⁰ Ha ka tegin saaxiibkaa iyo
aabbahaa saaxiibkiis
toona,
Oo maalintii masiibadaadana
guriga walaalka ha
tegin,

Deris kuu dhowu waa ka
wanaagsan yahay walaal
kaa fog.

¹¹ Wiilkaygiyow, caqli yeelo, oo
qalbigayga ka farxi,
Si aan ugu jawaabo kii i
caayaba.

¹² Ninkii miyir lahu sharkuu
arkaa, wuuna dhuuntaa,
Laakiinse garaadlaawayashu
way iska sii maraan, oo
waana la taqsiiraa.

¹³ Kii qof qalaad dammiinta
dharkiisa ka qaad,
Oo kii naag qalaad
dammiintana isaga
rahmad ahaan u hay.

¹⁴ Kii intuu aroor hore kaco
saaxiibkiis cod dheer
ugu duceeya,
Waxaa loo qaadan doonaa
habaar.

¹⁵ Maalin roobaabeed
dhibicyadeeda aan
kala go'in
Iyo naag muran badanu waa
isku mid.

¹⁶ Ku alla kii iyada celiyaa,
dabayshuu celiyaa.
Gacantiisa midigna saliid bay
qabataa.

¹⁷ Bir baa bir afaysa,
Oo sidaas oo kale nin baa
saaxiibkiis afeeya.

¹⁸ Ku alla kii berde
xannaanaystaa
midhihiisuu cuni
doonaa.

Oo kii sayidkiisa dhawrana waa
la murwayn doonaa.

¹⁹ Sida fool biyaha dhexdooda
fool uga muuqdo,
Ayaan nin qalbigiisu nin kale ugu
muuqdaa.

²⁰ She'ool iyo halligaadu
weligood ma dhergaan,
Dadka indhihiisu weligood ma
dhergaan.

²¹ Weelka lacagta lagu safeeyo
lacagta iska leh, oo
foornadana dahabkaa
iska leh,
Sidaas oo kalena nin waxaa lagu
tijaabiyaa ammaantiisa.

²² In kastoo aad nacas tib iyo
mooye hadhuudh kula
tuntid,
Weliba nacasnimadiisu ka tegi
mayso isaga.

²³ Aad ugu dadaal inaad ogaatid
xaalka adhigaaga,
Oo lo'daadana si wanaagsan u
ilaali.

²⁴ Waayo, maalku weligiis siima
raago,
Taajkuna ab ka ab miyuu
waaraa?

²⁵ Cawska qallalan markii la
gooyo mid cagaar ah oo
jilicsan baa soo muuqda,
Oo dhalatada buurahana waa
la soo urursadaa.

²⁶ Baraarku waa kuu dhar,
Oo adhiguna waa kuu qiimihii
beerta.

²⁷ Waxaa jiri doona caano
riyaad oo cunto ugu filan
adiga iyo reerkaagaba,
Iyo weliba masruufka gabdhaha
kuu shaqeeya.

28 ¹ Kuwa sharka lahu waxay
cararaan iyadoo aan
ciduna eryanayn,
Laakiinse kuwa xaqa ahu waxay
u dhiirran yihiin sida
libaax oo kale.

² Waddan xadgudubkiisa
aawadiis amiirradu way
badan yihiin,
Laakiinse ninkii waxgarasho iyo
aqoon leh dowladdiisu
way sii raagtaa.

³ Miskiin masaakiinta dulmaa
Waa sida roob dhulka xaadha
oo aan cunto ka tegin.

⁴ Kuwa sharciga ka tagaa waxay
ammaanaan kuwa
sharka leh,
Laakiinse kuwa sharciga
dhawra ayaa iyaga la
dirira.

⁵ Nimanka sharka lahu
garsooridda ma gartaan,
Laakiinse kuwa Rabbiga
doondoona wax
walbay gartaan.

⁶ Kii jidad qalloocan ku socda,
in kastoo uu taajir yahay,
Waxaa ka roon miskiinka
daacadnimadiisa ku
socda.

⁷ Ku alla kii sharciga dhawraa
waa wiil caqli leh,

Laakiinse kii raaca kuwa cirta weyn, aabbihiisuu ceebeeyaa.

⁸ Kii korsaar iyo ribo maalkiisa ku korodhsadaa, Wuxuu u ururin doonaa mid masaakiinta u naxariista.

⁹ Kii dhegtiisa ka leexiya inuu sharciga maqlo, Xataa baryootankiisu waa karaahiyo.

¹⁰ Ku alla kii kuwa xaqa ah jid shar ah ku ambiyaa, Isagaa ku dhici doona godkiisa, Laakiinse kuwa qummanu wax wanaagsan bay dhaxli doonaan.

¹¹ Taajirku waa isla caqli weyn yahay, Laakiinse miskiinka waxgarashada leh ayaa isaga kashifa.

¹² Kuwa xaqa ahu markay guulaystaan, waxaa jirta ammaan weyn, Laakiinse markii kuwa sharka lahu sara kacaan dadku waa dhuuntaa.

¹³ Kii xadgudubyadiisa qariyaa ma liibaani doono, Laakiinse kii qirta oo haddana ka tagaa, naxariis buu heli doonaa.

¹⁴ Ninkii mar kasta cabsadaa waa barakaysan yahay, Laakiinse kii qalbigiisa sii adkeeyaa masiibuu ku dhici doonaa.

¹⁵ Taliyihii shar lahu wuxuu dadka masaakiintaa ku yahay

Sida libaax ciyaya iyo sida orso weerar ah oo kale.

¹⁶ Amiirkii garaaddaranu waa nin dulun weyn, Laakiinse kii neceb faa'iidada xaqdarrada ah cimrigiisuu dheerayn doonaa.

¹⁷ Ninkii nin dhiiggiis qabaa Wuxuu u carari doonaa godka, oo ninna yaanu ka joojin.

¹⁸ Ku alla kii si qumman u socda waa la samatabbixin doonaa,

Laakiinse kii si qalloocan laba jid ugu socdaa haddiiba wuu dhici doonaa.

¹⁹ Kii dhulkiisa beertaa, cunto badan buu ka dhergi doonaa,

Laakiinse kii waxmatarayaal raacaa wuxuu ka dhergi doonaa caydhnimo.

²⁰ Ninkii aamin ahu aad buu u barakoobi doonaa,

Laakiinse kii taajirnimo ku degdegaa ma taqsiir la'aan doono.

²¹ Ma wanaagsana in dadka loo kala eexdo, Iyo inuu nin xabbad kibis ah u xadgudbo toona.

²² Kii taajirnimo ku degdegaa waa qumay, Mana oga inuu caydhoobi doono.

- ²³ Kii nin canaantaa wuxuu
marka dambe heli
doonaa
Raallinimo ka badan kan
carrabka ku faaniya.
- ²⁴ Kii aabbihiis ama hooyadiis
wax ka dhaca oo
haddana yidhaahda,
Taasu xadgudub ma aha,
Wuxuu saaxiib la yahay kii wax
dumiya.
- ²⁵ Kii hunguri weynu muran
buu kiciyaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku
halleeya waa la
barwaaqaysiin doonaa.
- ²⁶ Kii qalbigiisa isku halleeyaa
waa nacas,
Laakiinse ku alla kii si caqli
ah u socda waa la
samatabbixin doonaa.
- ²⁷ Kii miskiinka wax siiyaa ma
baahan doono,
Laakiinse kii indhaha ka
qarsada aad baa loo
habaari doonaa.
- ²⁸ Markii kuwa sharka lahu
kacaan dadku waa
dhuuntaa,
Laakiinse markay halligmaan,
kuwa xaqa ahu way sii
kordhaan.

29 ¹ Kii inta wax badan la
canaanto ka madax
adkaadaa,
Dhaqso buu u jabi doonaa,
dawona ma leh.

- ² Markii kuwa xaqa ahu amarka
haystaan, dadku wuu
reyreeyaa,
Laakiinse markii kuwa sharka
lahu xukunka wataan,
dadku wuu taahaa.
- ³ Kii xigmad jecelu aabbihiisuu
ka farxiyaa,
Laakiinse kii dhillooyin raacaa
maalkiisuu khasariyaa.
- ⁴ Boqorku gar buu dalka ku
dhisaa,
Laakiinse kii laaluush jecelu
wuu dumiyaa.
- ⁵ Ninkii deriskiisa faaniyaa
Shabag dabin ah ayuu cagihiisa
hor dhigaa.
- ⁶ Ninkii shar ah xadgudubkiisa
waxaa ku jira dabin,
Laakiinse kii xaq ahu waa iska
heesaa oo reyreeyaa.
- ⁷ Kii xaq ahu wuxuu ka war
hayaa dacwadda
masaakiinta,
Laakiinse kii shar ahu ma
yaqaan aqoontaas.
- ⁸ Kuwa wax quudhsadaa
magaalay dab
qabadsiiyaan,
Laakiinse kuwa caqliga lahu
cadhay qabowjiyaan.
- ⁹ Haddii nin caqli leh nin nacas
ah la doodo,
Nasasho ma jirto hadduu
cadhoodo iyo hadduu
qoslooba.
- ¹⁰ Dhiigyocabyadu kii kaamil ah
way neceb yihiin,

Laakiinse kuwa qumman waxay
doondoonaan inay
naftiisa badbaadshaan.

¹¹ Nacasku cadhadiisa oo dhan
buu soo saaraa,
Laakiinse kii caqli lahu dib
buu u ceshadaa, wuuna
aamusnaadaa.

¹² Haddii taliye been dhegaysto,
Midiidinyadiisa oo dhammu
waa wada shar miidhan.

¹³ Miskiinka iyo khaayinku way
wada kulmaan,
Oo labadoodaba Rabbigu
indhahooduu iftiimiyaa.

¹⁴ Boqorkii daacadnimo
masaakiinta ugu
xukuma,
Carshigiisu wuu dhisnaan
doonaa weligiisba.

¹⁵ Usha iyo canaantu caqli bay
keenaan,
Laakiinse ilmihii layska daayaa
ceeb buu hooyadiis u
soo jiidaa.

¹⁶ Markii kuwa sharka lahu
bataan, xadgudub baa
sii kordha,
Laakiinse kuwa xaqa ah ayaa
dhiciddooda arki doona.

¹⁷ Wiilkaaga edbi, oo isna wuu
ku nasin doonaa,
Haah, naftaada wuu ka farxin
doonaa.

¹⁸ Markii aan muujinu jirin
dadku waa halligmaa,
Laakiinse kii sharciga dhawraa
waa barakaysan yahay.

¹⁹ Addoon hadal kuma edeb
yeesho,
Waayo, in kastoo uu garanayo
ka jawaabi maayo.

²⁰ Ma aragtay nin hadalkiisa ku
degdega?
Kaas waxaa ka rajo roon nacas.

²¹ Kii addoonkiisa si wanaagsan
u soo koriya tan iyo
yaraantiisa,
Ugu dambaysta wiil buu u
noqon doonaa.

²² Ninkii xanaaq badanu muran
buu kiciyaa.
Ninkii cadho kululuna
xadgudub buu
badsadaa.

²³ Nin kibirkiisu hoos buu u
dejin doonaa,
Laakiinse kii is-hoosaysiiyaa
sharaf buu heli doonaa.

²⁴ Ku alla kii tuug la shirkoobaa
naftiisuu naca,
Habaarkuu maqlaa, laakiinse
waxba kama sheego.

²⁵ Dadka ka cabsashadiisu wax
bay dabtaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku
halleeyaa wuu nabad
geli doonaa.

²⁶ Kuwo badan baa taliyaha
raallinimo ka doona,
Laakiinse dadka garsooriddiisu
waxay ka timaadaa
xagga Rabbiga.

²⁷ Ninkii xaqdaranu waa u
karaahiyo kuwa xaqa ah,

Oo kii jidka ku qummanuna
waa u karaahiyo kii shar
ah.

Erayadii Aguur

30¹ Kuwanu waa erayadii
Aguur ina Yaaqeh, oo
ahaa reer Masaa.

Ninku wuxuu la hadlay litii'eel,
iyo xataa litii'eel iyo
Ukaal, oo ku yidhi,

² Hubaal anigu waan ka
doqonnimo weynahay
nin kastaba,

Oo dad waxgarashadiisana ma
lihi.

³ Xigmad ma aan baran,
Aqoonta Kan quduuska ahna
ma aqaan.

⁴ Yaa samada u baxay, oo ka
soo degay?

Yaa dabaysha gacmihiisa ku soo
ururshay?

Yaa biyaha dharkiisa ku guntay?

Yaa dhulka darafyadiisa oo
dhan dhisay?

Magicii, wiilkiisana magicii,
haddaad taqaan?

⁵ Eray kasta oo Ilaah waa
daahir;

Oo isagu wuxuu gaashaan
u yahay kuwa isaga
aaminsan.

⁶ Erayadiisa waxba ha ku darin,
Waaba intaas oo uu ku
canaantaa, oo
lagu ogaadaa inaad
beenaaleh tahay.

⁷ Laba waxyaalood ayaan ku
weyddiistay,
Iyaga ha ii diidin intaan
dhiman.

⁸ Wax aan waxtar lahayn iyo
been iga fogee,
Oo caydhnimo iyo taajirnimo
midna ha i siin.

Igu quudi cunto aanan ka
maarmin,

⁹ Waaba intaasoo intaan
dhergo, aan adiga
ku inkiraaye, oo aan
idhaahdaa, Waa ayo
Rabbigu?

Amase waaba intaasoo aan
miskiin noqdaa, oo
intaan wax xado,

Aan magaca Ilaahayga si been
ah ugu hadal qaadaaye.

¹⁰ Addoon sayidkiisa xan ha uga
sheegin,

Waaba intaas oo uu ku
habaaraa, oo eed lagugu
helaaye.

¹¹ Waxaa jira farcan aabbahood
inkaara,

Oo aan hooyadoodna u ducayn.

¹² Waxaa jira farcan isla
daahirsan,

Oo weliba aan nijaastoodii ka
maydhmin.

¹³ Waxaa jira farcan
indhahoodu aad u
sarreeyaan!

Oo daboolka indhahoodana
kor bay u qaadaan.

¹⁴ Waxaa jira farcan ilkahoodu
sida seefo oo kale yihiin,

oo gowsahooduna sida
 mindiyo oo kale yihiin,
 Si ay masaakiinta dhulka
 uga baabbi'yaan, oo
 ay kuwa baahanna
 dadka dhexdiisa uga
 dhammeeyaan.
¹⁵ Culaacushu waxay leedahay
 laba gabdhood, oo leh,
 Na sii, Na sii.
 Waxaa jira saddex waxyaalood
 oo aan weligood
 dhergin,
 Haah, oo afar aan odhan, Bes,
 nagu filan;
¹⁶ Waxaana weeye qabriga,
 iyo maxalka aan wax
 dhalayn,
 Iyo dhulka aan biyo ka
 dhergayn,
 Iyo dabka aan odhan, Bes, igu
 filan.
¹⁷ Isha aabbaheed ku
 majaanjiloota,
 Oo quudhsata inay hooyadeed
 addeecdo,
 Waxaa la soo bixi doona
 tukayaasha dooxada,
 Oo waxaa cuni doona
 gorgorrada.
¹⁸ Waxaa jira saddex
 waxyaalood oo anigu
 aan aad ula yaabo,
 Haah, afar baan garan waayay,
¹⁹ Oo iyana waxaa weeye siduu
 gorgor hawada u duulo,
 Siduu masna dhagax ugu socdo,
 Siday doonnina badda u
 maaxdo,

Iyo siduu nin gabadh ula
 macaamiloodo.
²⁰ Sidaas oo kale waxaa ah naag
 dhillo ah sideeda,
 Taasoo intay wax cunto afka
 tirtirta,
 Oo haddana tidhaahda, Anigu
 waxba xumaan ma aan
 samayn.
²¹ Saddex waxyaalood ayaa
 dhulku la gariiraa,
 Oo afar baanuu qaadan karin,
²² Waxaana weeye addoon
 markuu boqor noqdo,
 Iyo nacas markuu cunto ka
 dhergo,
²³ Iyo naag la nacay markay
 guursato,
 Iyo gabadh addoon ahu
 markay sayidaddeedii
 meesheeda gasho.
²⁴ Waxaa jira afar waxyaalood
 oo dhulka ku yaryar,
 Laakiinse aad iyo aad u caqli
 badan.
²⁵ Qudhaanjadu waa sida dad
 aan xoog badnayn,
 Laakiinse waxay cuntadooda
 soo diyaarsadaan guga.
²⁶ Walooyinku waa qoon
 taag daran,
 Oo haddana waxay guryahooda
 ka samaystaan
 dhagaxyada dhexdooda;
²⁷ Ayaxu boqor ma leh,
 Weliba dhammaantood guuto
 guuto ayay u socdaan.
²⁸ Qorratadu waa wax gacanta
 lagu qaban karo,

Weliba waxay joogtaa guryaha
boqorrada.

²⁹ Waxaa jira saddex
waxyaalood oo si
fiican u socda,
Haah, oo afar waa socod
wanaagsan yihiin.

³⁰ Aar libaax oo ah kan
xayawaanka ugu xoogga
badan,

Oo aan weliba midna dib uga
noqon,

³¹ Diiqa xarragoonaya, iyo
orgiga;

Iyo boqorka aanay dadku gees
ka ahayn.

³² Haddaad nacasnimo
samaysay adoo isa
sarraysiinaya,

Ama aad wax shar ah ka fikirtay,
Gacanta afka saar.

³³ Waayo, caanihii la lulaa
subag bay soo saaraan,
Sankii la maroojiyaana dhiig
buu keenaa,

Sidaas oo kalena cadhadii
la qasbaa dirir bay
keentaa.

Erayadii Boqor Lemuu'eel

31 ¹ Kuwanu waa erayadii
Lemuu'eel oo ahaa
boqorkii Masaa ay
hooyadiis bartay isaga.

² Waa maxay, wiilkaygiyow?
Waa maxay, wiilkii uurkaygow?
Waa maxay, wiilkii
nidarradaydow?

³ Xooggaaga naago ha siinin,

Dawyadaadana ha siinin kuwa
boqorrada dumiya.

⁴ Lemuu'eelow, uma eka
boqorrada, uma eka
boqorradu inay khamri
cabbaan,

Oo amiirradana uma eka inay
waxa lagu sakhraamo
damcaan,

⁵ Waaba intaasoo ay cabbaan,
oo ay sharciga illoobaan,
Oo ay kuwa dhibaataysan
midkood gartiisa
qalloociyaan.

⁶ Waxa lagu sakhraamo siiya ka
dhimashada ku dhow,
Oo khamrigana waxaad siisaan
kuwa naftoodu la
qadhaadhaatay.

⁷ Ha cabbo, oo caydhnimadiisa
ha illoobo,

Oo dhibaataadiisana yaanu mar
dambe soo xusuusan
innaba.

⁸ Afka u fur carrablaawaha
aawadiis,
Si aad kuwa baabba'aya oo
dhan u xaq mariso.

⁹ Afka fur, oo si xaq ah u
garsoor,

Oo miskiinka iyo saboolka
baahanba gartooda u
qaad.

Naagta Dabiicadda Wanaagsan Leh

¹⁰ Bal yaa heli kara naag
wanaagsan?

Waayo, qiimaheedu waa ka sii
badan yahay xataa luul.

¹¹ Waayo, qalbiga ninkeedu
iyaduu isku halleeyaa,
Oo isagu innaba uma baahnaan
doono wax booli ah.

¹² Cimrigeeda oo dhan isaga
wanaag bay u samayn
doontaa,

Oo innaba xumaan kuma
samayn doonto.

¹³ Waxay doondoontaa dhogor
idaad iyo geed linen la
yidhaahdo.

Oo iyadoo raalli ku ah
ayay gacmaheeda
ku shaqaysaa.

¹⁴ Iyadu waa sida doonniyaha
baayacmushtariga,

Oo cuntadeeda waxay ka
keentaa meel fog.

¹⁵ Waxay kacdaa iyadoo weli ay
habeennimo tahay,

Oo dadka reerkeeda ayay cunto
siisaa,

Oo gabdhaheedana
hawshooday siisaa,

¹⁶ Iyadu waxay ka fikirtaa beer,
wayna soo iibsataa,

Oo midhaha gacmaheeda ayay
beercanab ku beerataa.

¹⁷ Waxay dhexda ku xidhataa
xoog,

Oo gacmaheedana way
xoogaysaa.

¹⁸ Waxay eegtaa in
baayacmushtarigeedu
wanaagsan yahay;

Laambaddeeduna habeenkii
ma bakhtido.

¹⁹ Waxay gacmaheeda ku
fidisaa dunmiiqa,
Oo sacabbadeeduna waxay
qabtaan usha wareegta.

²⁰ Waxay sacabkeeda u furtaa
miskiinka,
Oo gacmaheedana waxay u
fidisaa saboolka baahan.

²¹ Dadka reerkeeda ugama
cabsato dhaxanta
barafka cad,

Waayo, xaaskeeda oo dhammu
waxay wada qabaan
dhar labanlaab ah.

²² Waxay samaysataa
durraaxado daabac
leh,

Oo dharkeeduna waxaa weeye
dhar aad u wanaagsan
oo guduudan.

²³ Ninkeedana waxaa
laga yaqaan irdaha
magaalada,

Markuu dhex fadhiisto
waayeellada waddanka.

²⁴ Waxay samaysaa dhar
wanaagsan, wayna
iibisaa,

Oo baayacmushtarigana waxay
ka iibisaa boqorro
dhexda lagu xidho.

²⁵ Xoog iyo sharaf ayaa iyada
dhar u ah;

Oo wakhtiga soo socda way ku
qososhaa.

²⁶ Afkeeda waxay u kala
qaaddaa xigmad;

Oo carrabkeedana waxaa
saaran sharciga
raxmadda.

²⁷ Waxay aad u xannaanaysaa
reerkeeda,

Oo kibista caajisnimadana ma
cunto.

²⁸ Carruurteedu way kacaan oo
waxay ugu yeedhaan tan
barakaysan,

Oo weliba ninkeeduna wuu
ammaanaa, isagoo leh;

²⁹ Dumar badan baa wanaag
sameeyey,

Laakiinse adigu waad ka
sii wanaagsan tahay
dhammaantood.

³⁰ Suuradwacnaantu waa
khiyaano miidhan,
oo quruxduna waa
ceeryaamo oo kale,

Laakiinse naagtii Rabbiga ka
cabsata waa la ammaani
doonaa.

³¹ Midhihii gacmaheeda wax ka
siiya,

Oo shuqulladeeduna iyada ha
ku ammaaneen irdaha
magaalada.